

Připravenost obce Otrokovice na mimořádné události

Martin Vavruša

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Martin Vavruša
Osobní číslo:	L18328
Studijní program:	B2825 Ochrana obyvatelstva
Studijní obor:	Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Připravenost obce na mimořádné události

Zásady pro vypracování

1. Seznamte se s teoretickými základy řešené problematiky.
2. Zpracujte literární rešerži na dané téma.
3. Realizujte analýzu připravenosti dané obce na zvolený typ mimořádné události ve zvoleném správním obvodu ORP.
4. Uveďte případné návrhy na zlepšení současného stavu.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše a FOLWARCZNY, Libor. Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 9788073851347.
2. MARTIN, Gus. Understanding homeland security. Second edition. Los Angeles: SAGE, 2017. ISBN 9781506346137.
3. Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 9788086466620.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jakub Rak, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2021**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 14.05.2021

Jméno a příjmení studenta: Martin Vavruša

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Cíl bakalářské práce je určit připravenost obce na různé druhy mimořádných událostí. Práce je členěna do dvou základních částí, a to do části teoretické a následně praktické. V teoretické části je představena problematika ochrany obyvatelstva a také základní právní předpisy s ní spojenou. Praktická část se zaměřuje na vyhodnocení současných možných druhů nebezpečí, které by mohly obec s rozšířenou působností Otrokovice ohrozit. Dále zkoumá míru připravenosti ze strany obce, ale i ze strany zainteresovaných sborů.

Klíčová slova: **ochrana obyvatelstva, mimořádné události, krizové řízení, připravenost, rizika, nebezpečí.**

ABSTRACT

The target of the Bachelor thesis is to evaluate readiness of the municipality for emergencies. The work is divided into two basic parts, to the theoretical part and the practical part. The theoretical part is about protection of the population, its concepts and basic legislation. The practical part is focused on the evaluation of the current types of threats, that Otrokovice may endanger. It also examines the degree of the preparedness of the municipality, but also from the part of the corps.

Keywords: **population protection, emergencies, crisis management, readiness, risk, danger.**

Poděkování:

Tímto bych rád poděkoval vedoucímu bakalářské práce, p. Ing. Jakubu Rakovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, za jeho čas, trpělivost a cenné rady, které mi během psaní bakalářské práce věnoval.

Dále bych chtěl poděkovat své přítelkyni Anetě Vylímcové, za její podporu, poradenství a pomoc při zpracovávání práce.

Děkuji také své matce Sylvě Machové za její rady a znalosti.

Motto

„Jeden čeká, že se doba změní. Jiný pevně ji chytí a hned jedná!“

Dante Alighieri

Poděkování, motto a čestné prohlášení, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická, nahraná do IS/STAG jsou totožné ve znění:

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 OCHRANA OBYVATELSTVA	11
1.1 KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA DO ROKU 2020 S VÝHLEDEM DO ROKU 2030	12
2 PRÁVNÍ PŘEDPISY V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA	15
2.1 ÚSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	15
2.2 ÚSTAVNÍ ZÁKON O BEZPEČNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY	15
2.3 BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY	15
2.4 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY VZTAŽENÉ KE KRIZOVÉMU ŘÍZENÍ S DŮRAZEM NA IZS	16
2.4.1 Zákon č. 239/2000 Sb.	16
2.4.2 Zákon č. 240/2000 Sb.	18
2.4.3 Zákon č. 241/2000 Sb.	21
3 ANALÝZA HROZEB PRO ČR.....	23
3.1 OBSAH ANALÝZY HROZEB PRO ČR.....	23
3.1.1 Posouzení rizik	25
Identifikace nebezpečí (hrozeb).....	25
Analýza rizik	25
Hodnocení rizik	26
3.1.2 Výsledky analýzy hrozeb	27
4 OCHRANA OBYVATELSTVA PŘED POVODNĚMI	28
4.1 OCHRANA PŘED POVODNĚMI.....	28
4.1.1 Ochrana před přirozenými povodněmi	28
4.1.2 Ochrana před zvláštními povodněmi	29
4.1.3 Povodňové opatření	30
4.1.3.1 Přípravná opatření	30
4.1.3.2 Opatření při nebezpečí povodně a za dobu povodně	30
4.1.3.3 Opatření po povodni	30
4.1.4 Povodňový plán	31
4.1.5 Obsah povodňové části	31
4.2 STUPNĚ POVODŇOVÉ AKTIVITY	33
4.2.1 I. Stupeň povodňové aktivity – Stav bdělosti.....	33
4.2.2 II. Stupeň povodňové aktivity - Stav pohotovosti	33
4.2.3 III. Stupeň povodňové aktivity – Stav ohrožení.....	33
5 POŽÁRNÍ OCHRANA	34
5.1 POŽÁRNÍ EVAKUAČNÍ PLÁN.....	34
5.2 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI OBCE NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY	35
6 VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ.....	36

6.1	VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA.....	36
6.1.1	Varovné signály.....	37
6.2	TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ SYSTÉMU VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ.....	37
6.3	ZAŘÍZENÍ PRO PROVÁDĚNÍ PRŮZKUMU A MONITOROVÁNÍ.....	37
7	EVAKUACE.....	39
7.1	ROZDĚLENÍ EVAKUACE.....	39
7.2	PROVÁDĚNÍ EVAKUACE PŘI OHROŽENÍ POVODNĚMI	40
8	ZÁCHRANNÉ A VYPROŠŤOVACÍ PRÁCE.....	42
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	43
9	OBEC OTROKOVICE.....	44
9.1	HISTORIE OTROKOVIC	46
9.2	POVODNĚ V OTROKOVICÍCH ROKU 1997	46
9.2.1	Český červený kříž ve Zlíně.....	47
9.3	POVODNĚ ROKU 2006.....	52
9.4	POVODNĚ ROKU 2010.....	52
10	SÍLY A PROSTŘEDKY ORP OTROKOVICE KE ZVLÁDÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ.....	53
10.1	ZDRAVOTNICKÉ ZAŘÍZENÍ A VÝJEZDOVÉ STANOVIŠTĚ ZZS ZK	53
10.2	OBVODNÍ ODDĚLENÍ POLICIE ČR V OTROKOVICÍCH	54
10.3	MĚSTSKÁ POLICIE OTROKOVICE	54
10.4	HZS ZK A DOBROVOLNÍ HASIČI OTROKOVICE	55
11	POVODŇOVÝ PLÁN MĚSTA OTROKOVICE	57
11.1	PROTIPOVODŇOVÝ PLÁN MĚSTA OTROKOVICE	57
12	POSOUZENÍ NEBEZPEČÍ POMOCÍ METOD ANALÝZY RIZIK.....	60
12.1	RIZIKO POVODNÍ	66
12.2	POŽÁRNÍ OCHRANA V OTROKOVICÍCH.....	70
12.3	DOPRAVNÍ NEHODY	76
	ZÁVĚR.....	78
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	79
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	82
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	83
	SEZNAM TABULEK	84
	SEZNAM GRAFŮ.....	85

ÚVOD

Na území každé obce či obce s rozšířenou působností může vzniknout mimořádná událost, která může následně vlivem svého působení zapříčinit velké škody na životech občanů, jejich zdraví nebo jejich majetku či majetku obce. Je tedy třeba s tímto rizikem počítat. Jak praví staré přísloví: „Kdo je připraven, není překvapen“. V zájmu každé obce či obce s rozšířenou působností je všem takovým situacím pokud možno předejít, nebo nelze-li jim předejít, alespoň na co největší míru snížit její působení.

Těmito událostmi mohou být například povodně, požáry, průmyslové havárie nebo třeba teroristický útok. Každé tohle území může ohrozit také jiný typ nebezpečí, v čemž může hrát roli jeho poloha, podnebí, počet obyvatel, průmyslových podniků v rámci správního obvodu a mnoho dalších aspektů.

Teoretická část práce uvádí problematiku ochrany obyvatelstva, jejich klíčových dokumentů a právních předpisů. Popisuje také problematiku ochrany obyvatelstva před povodněmi a požární ochranu.

Cíl praktické části bakalářské práce spočívá v nalezení co nejvíce možných potencionálních druhů nebezpečí, jež mohou ohrozit obec s rozšířenou působností Otrokovice nebo jeho správní obvod a následně tyto nebezpečí analyzovat dle jejich závažnosti. Poté na vybrané typy nebezpečí, vyhodnocené jako ty nejzávažnější udělat analýzu připravenost ORP Otrokovic a následně navrhnout vylepšení současného stavu připravenosti na tyto typy události.

V praktické části rovněž nechybí ani popis povodní, které se udály v historii obce Otrokovice, jako například katastrofické povodně roku 1997 na velké části území Moravy, které se dotkly rodinných příslušníků hodně z nás a i mladší generace, která se narodila až po těchto událostech, o nich slýchá historky dodnes. Právě z tohoto důvodu mě toto téma zaujalo a rozhodl jsem se pro jeho zpracování.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OCHRANA OBYVATELSTVA

Problematika ochrany obyvatelstva (dále také jako OOb) je zaměřena na plnění úkolů v oblasti plánování, organizování a výkonu činností za účelem předcházení vzniku, zajištění připravenosti ke zvládnutí mimořádných událostí (dále také jako MU) a činností za krizových stavů. (Horák, 2015)

Ochranu obyvatelstva je v širším slova smyslu komplex připravovaných a při mimořádných událostech a krizových situacích prakticky realizovaných opatření ze zákona je prováděna a zabezpečována tak, aby byly v naší společnosti v co největší míře chráněny lidské životy, zvířata, kulturní hodnoty a životní prostředí s ohledem na ekonomické možnosti státu. V užším slova smyslu zde patří úkoly civilní obrany, mezi které patří zejména:

- varování a vyrozumění
- evakuace
- nouzové přežití
- ukrytí
- individuální ochrany
- zjišťování a označování nebezpečných oblastí
- dekontaminace
- další opatření vyplývající z požadavků ochrany obyvatelstva například v územním plánování, územním a stavebním řízení.

Ochrana obyvatelstva je legislativně upravena zákonem č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (dále také jako „IZS“) a o změně některých zákonů, který mimo jiné také vymezuje pravomoc a působnost státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků a také práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události (dále také jako MU) a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizových stavů. Vyhláška Ministerstva Vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů OOb obsahuje podrobné rozpracování úkolů

v oblasti informování obyvatelstva, evakuace, varování, ukrytí a zřizování zařízení civilní obrany. (Kratochvílová, 2005), (MŠMT ČR, 2013)

Za účelem zkvalitnění samotné bezpečnosti obyvatelstva, lepší připravenosti a početnějších dovedností zainteresovaných složek IZS, ale také za účelem větší informovanosti samotných obyvatel, zpracovalo Ministerstvo vnitra dokument s názvem „Koncepte obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020“. Tento dokument se dočkal schválení za začátku roku 2008. Jedná se o základní strategický dokument v oblasti přípravy a realizace opatření k ochraně obyvatelstva, který danou problematiku detailně popisuje a rozpracovává. Součástí dokumentu je také „Harmonogram realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020“, který obsahuje různé druhy konkrétních postupů, odpovědnosti a jasně stanovených termínů plnění úkolů pro zvýšení připravenosti opatření k ochraně obyvatelstva.

Na tento dokument později navázal nový strategický dokument s „Koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030“, jehož hlavním úkolem je vyhodnotit v rámci bezpečnostní oblasti nejslabší místa systému, na které navrhuje specifické úkoly a opatření. (MŠMT ČR, 2013), (Databáze strategií, 2008)

1.1 Koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030

Jedná se klíčový dokument popisující systém ochrany obyvatelstva v celé jeho multiresortní šíři a komplexnosti. Formuluje základní principy ochrany obyvatelstva a definuje její významné oblasti a nástroje, prostřednictvím kterých je prakticky realizována.

Tato koncepce se rozděluje celkem do šesti částí. První část se nazývá „poslání a rámec ochrany obyvatelstva“. Zde je popsáno ohrožení společnosti od jejího vývoje až po současnost, důvod vzniku tohoto dokumentu, bezpečnostní systém ČR, je zde popsána a definována mimo jiné také samotná ochrana obyvatelstva a další náležitosti, které do bezpečnosti státu a jeho společnosti spadají.

V další části, zvané analytická část se zjišťuje současný stav za pomoci SWOT analýzy, kde se uvádí silné a slabé stránky z řešených oblastí a jejich možné hrozby a příležitosti.

S pomocí této metody analýzy rizik se zkoumal současný stav z každé z významných oblastí ochrany obyvatelstva. Mezi posuzované oblasti jsou uvedeny:

- síla,
- věcné zdroje,
- úkoly ochrany obyvatelstva,
- krizové řízení,
- výchova a vzdělávání a
- věda a výzkum, vývoj, inovace.

Závěr analytické části udává na základě výsledků jednotlivých řešených problematik této části nejvýznamnější faktory, které ovlivňují systém OOb.

Třetí řešenou částí jsou „strategické cíle a priority ochrany obyvatelstva do roku 2030“, která popisuje vývoj koncepce a již další vzniklé dokumenty a písemnosti, se kterými se kooperovalo při tvorbě tohoto dokumentu. Jsou zde uvedeny a popisovány vrcholové strategické cíle a strategické priority ochrany obyvatelstva, zapojení občanů do systému OOb, zapojení právnických a fyzických podnikajících osob do přípravy na mimořádné události a krizových situací a jejich spolupráce s odpovědnými orgány veřejné správy. Je zde také řešena např. problematika zvýšení odolnosti prvků kritické infrastruktury (dále také jako KI) proti možným rizikům a zapojení subjektů KI při přípravě na mimořádné události, krizové situace a jejich řešení.

Čtvrtá část se jmenuje „koncepte rozvoje významných oblastí ochrany obyvatelstva“. Tato část kompletně rozpracovává každou z oblastí, která byly řešeny již v analytické části a popisuje jejich právní rámec, finanční prostředky, úkoly veřejné správy, úkoly fyzických a právnických osob, vědu a školství, „public relations“ a mezinárodní vztahy.

V předposlední kapitole jsou vyhodnoceny základní úkoly pro realizaci stanovených priorit OOb. Každá z těchto priorit má určený svůj termín, kdo za danou prioritu odpovídá a součinnost (například součinnost s ministerstvy, ústředními správními úřady, kraji, orgány...).

V závěrečné fázi dokumentu jsou popsány konkrétní úkoly k oblastem, které byly již rozpracovány a porovnány ve čtvrté části dokumentu. Kromě toho je zde přehled všech právních předpisů, jež souvisí s řešenou problematikou této koncepce a přehled všech použitých dokumentů, jež napomohly při k jejímu vzniku. (Vláda ČR, 2013)

2 PRÁVNÍ PŘEDPISY V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA

Jedná se o základní právní předpisy v oblasti ochrany obyvatelstva, jež vymezují základní informace při přípravě na mimořádné události, záchranné a likvidační práce a při, během a po vyhlášení krizových stavů. Mimo to vymezují pravomoci státních orgánů a působnost orgánů územních samosprávních celků, včetně povinností právnických osob při přípravě na mimořádné události.

2.1 Ústava České republiky

Ústava je základní zákon České republiky, který má největší právní sílu a společně s listinou základních práv a svobod je součástí ústavního pořádku České republiky. Ve sbírce zákonů je označena jako zákon č. 1/1993 sbírky. Tento zákon tedy stanovuje základní pravidla fungování státu. Na základě toho, že tento zákon nějak zvláště neupravuje bezpečnost státu a jeho fungování za krizových situací, došlo ke vzniku dalšího ústavního zákona číslo 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky. (Vičar, 2013)

2.2 Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky

Tento zákon definuje účast státu při zajišťování bezpečnosti republiky, definuje vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu a okrajově také válečného stavu. Mimo jiné také pojednává o bezpečnostní radě státu. (GŘ HZS ČR, 2021)

Podle tohoto zákona zajišťují záchranné sbory, havarijní služby, ozbrojené bezpečnostní sbory a také ozbrojené síly bezpečnost státu. (BIS ČR, 2021)

2.3 Bezpečnostní strategie České republiky

Bezpečnostní strategie České republiky je základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR, na který navazují dílčí strategie a koncepce. Jedná se o vládní dokument, který byl zpracován ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Parlamentem ČR. Cílem tohoto dokumentu je zjistit všechna možná rizika, která mohou nastat a jak na ně následně reagovat.

Bezpečnostní strategie ČR popisuje přístupy, nástroje a opatření k zajištění bezpečnosti, obrany a ochrany občanů státu.

Základní právní rámec pro tvorbu a uplatňování této strategie představuje především Ústava ČR, Listina základních práv a svobod a ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR. Dalšími jejími součástmi je také ústavní pořádek ČR a mezinárodní závazky, jež vychází ze členství státu v mezinárodních organizacích jako je Evropská unie (EU), Severoatlantická aliance (NATO), Organizaci spojených národů (OSN) a Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). (Doležel, 2014)

2.4 Základní právní předpisy vztahované ke krizovému řízení s důrazem na IZS

Směr vývoje civilizace a společnosti v České republice a také potřeba spolupráce se státy, jež jsou členy organizací jako je OSN, EU, NATO a dalšími mezinárodními organizacemi si žádala vývoj zákonů v oblasti ochrany obyvatelstva. Proto roku 2002 došlo k vydání třech zásadních zákonů v této oblasti. Těmito zákony jsou:

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému;
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. (Doležel, 2014)

2.4.1 Zákon č. 239/2000 Sb.

Udává široký rámec pojmů, jež souvisí se složkami IZS a s problematikou ochrany obyvatelstva. Popisuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů samosprávních celků. Jsou zde mimo jiné také rozepsány veškerá práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích. Stanovuje také práva a povinnosti těchto osob při ochraně obyvatelstva před vyhlášením a v době již vyhlášeného stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. (Kratochvílová, 2005)

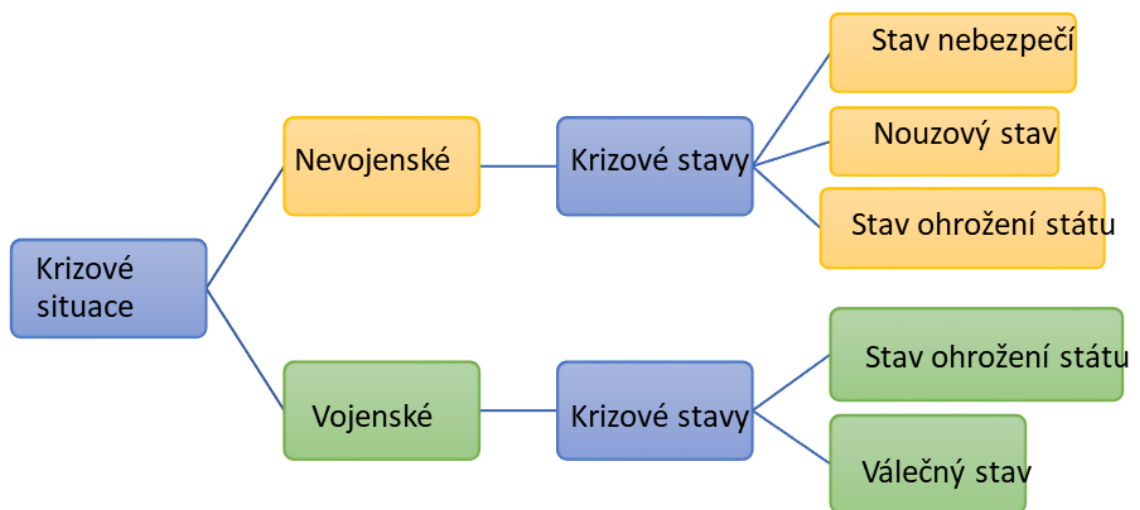
Orgány obce s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále také jako ORP) při výkonu státní správy zajišťuje připravenost správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na MU, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva. Dále také z toho zákona např.: organizuje součinnost mezi obecním úřadem ORP a územními správními úřady s působností v jeho správním obvodu a ostatními obcemi, seznamuje ostatní obce, právnické a fyzické osoby ve svém správním obvodu s charakterem možného ohrožení obyvatel s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi, zpracovává vnější havarijní plán atd.

Orgány obce

Orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Za tímto účelem obecní úřad při výkonu státní správy např.: organizuje přípravu na MU, podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s IZS, zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím nebo také poskytuje HZS kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu. K plnění těchto úkolů je obec oprávněna zřizovat zařízení civilní ochrany. Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva.

Při provádění záchranných a likvidačních prací, starosta obce zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím, organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou ORP evakuaci osob z ohroženého území obce, organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce a je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. (ČR, 2000)

Obrázek 1: Vztahy mezi krizovými situacemi a stavy

2.4.2 Zákon č. 240/2000 Sb.

Bývá nazýván také jako „krizový zákon“, který stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků a také práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které ovšem nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a následky s ním spojenými. Tento zákon rovněž vymezuje pojmy, jež mají v ochraně obyvatelstva důležitou roli. Mezi tyto pojmy patří:

- a. **Krizové řízení** – souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením nebo s ochranou kritické infrastruktury,
- b. **Krizová situace** - mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu,
- c. **Krizové opatření** – organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob,

- d. **Pracovní povinnost** – povinnost fyzické osoby vykonávat po nezbytně nutnou dobu určenou práci, která je pro řešení krizové situace a kterou je tato osoba povinna konat v místě určeném orgánem krizového řízení,
- e. **Pracovní výpomoc** – povinnost fyzických osob vykonávat jednorázové a mimořádné úkoly nezbytné pro řešení krizové situace, které jsou povinny konat v místě určeném orgánem krizového řízení,
- f. **Kritickou infrastrukturou** – prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení, jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu, a další pojmy, jež jsou v krizovém řízení užívány.

Zákon č. 240/2000 Sb. rovněž stanovuje podmínky vyhlášení stavu nebezpečí, nouzové stavu a stavu ohrožení státu.

Stav nebezpečí

Tento stav může být vyhlášen, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury.

Stav nebezpečí vyhláší hejtman příslušného kraje (v Praze primátor), který jej vyhláší na kraj nebo jeho územní část. O vyhlášení musí neprodleně informovat vládu, Ministerstvo vnitra a sousední kraje. Vyhláší se na dobu nejvýše 30 dnů, která se ovšem může prodloužit, souhlasí-li s tím také vláda. Rozhodnutí o vyhlášení se vyhláší ve Věstníku právních předpisů kraje a jeho rozhodnutí se zveřejňuje na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách obecních úřadů. Krajský úřad rovněž rozhodnutí zveřejní také za pomoci hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu. Tento stav lze ukončit uplynutím stanovené doby trvání nebo rozhodne-li hejtman kraje či vláda a jeho předčasném ukončení. Informování o ukončení stavu je prováděno stejným způsobem, jako bylo informování o jeho vyhlášení.

Nouzový stav

Může být vyhlášen vládou, která musí ihned informovat Poslaneckou sněmovnu, která může vyhlášení zrušit. Stav je vyhlášen na dobu 30 dnů, která se může prodloužit pouze se souhlasem Poslanecké sněmovny.

Za nouzového stavu je v pravomoci Vlády na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit:

- evakuaci osob a majetku z vymezeného území,
- zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území,
- ukládání pracovní povinnosti pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky,
- bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb či porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace,
- nařídit nasazení vojáků v činné službě a jednotek požární ochrany (JPO) k provádění krizových opatření.

Dále je vláda oprávněna nařídit přednostní zásobování dětských, zdravotnických nebo sociálních zařízení. Dále také zásobování ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a IZS, podléjí-li se na plnění krizových opatření.

Stav ohrožení státu

Tento stav vyhláší parlament na návrh vlády a vyhláší se na neomezeně dlouhou dobu. Při trvání tohoto stavu lze na nezbytně dlouhou dobu v nezbytně nutném rozsahu omezit

- svobodný pohyb obyvatel,
- právo pokojně se shromažďovat ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací,
- vstup na území České republiky všem, kdo není jejím občanem a další náležitosti, jež by vedly k narušení nebo znemožnění záchranných a likvidačních prací.

Orgány ORP

Starosta obce s rozšířenou působností zajišťuje připravenost správního obvodu ORP na řešení krizových situací, na kterých se rovněž podílejí orgány této obce. Dále řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu ORP, orgány obcí, právníckými osobami a fyzickými osobami ve správním obvodu ORP. Za tímto účelem v rámci ORP zřizuje a řídí bezpečnostní radu, organizuje přípravu na krizové situace a podílí se na jejich řešení a schvaluje po projednání v bezpečnostní radě krizový plán. Další činnosti starosty ORP v rámci připravenosti obce na MU, jsou např. zřizování a řízení krizového štábu ORP pro území správního obvodu dané obce, plní úkoly stanovené hejtmánem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení atd. (ČR, 2000)

Krizové řízení identifikuje hrozbu s cílem efektivně na ni reagovat. Kvůli nepředvídatelnosti globálních událostí vzniká snaha identifikovat potenciální krize dříve, než k ní dojde, aby mohly vzniknout plány k jejich řešení. (Hayes, 2021)

2.4.3 Zákon č. 241/2000 Sb.

Zákon obsahuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav a přijetí hospodářských opatření pro vyhlášení těchto stavů.

System hospodářských opatření pro krizové stavy (HOPKS), slouží k zajištění materiální podpory při všech typech krizových situací a z toho důvodu je nedílnou součástí bezpečnostního systému České republiky. Touto podporou se rozumí organizační, finanční i materiální opatření pro řešení a překonání krizových stavů.

Cílem těchto opatření je uspokojení základních životních potřeb všech osob a pomoc hasičskému záchrannému sboru, ozbrojeným bezpečnostním sborům a ozbrojeným silám při výkonu v době krizové situace.

Při tvorbě systému HOPKS jsou uplatňovány dva principy:

1. **Princip subsidiarity** – vyjadřuje základní postup při řešení krizové situace a je primárně záležitostí orgánů krizového řízení na nejnižší úrovni.
2. **Princip continuity** – vyjadřuje základní způsob zabezpečení nezbytných dodávek pro cílové skupiny, který je i při krizové situaci realizován stejným způsobem, jakož i mimo krizové situace.

Další právní předpisy, jež se vztahují k ochraně obyvatelstva, krizového řízení, bezpečnosti či IZS, jsou obsaženy v:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon),
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR,
- Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě,
- Zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou,
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon),
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR,

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. (Doležel, 2014)

3 ANALÝZA HROZEB PRO ČR

Důvodem vzniku analýzy hrozeb pro Českou republiku je rostoucí komplexita hrozeb a z nich plynoucích rizik, což ovlivňuje zajišťování ochrany obyvatelstva. Vzniká tak čím dál tím více mimořádných událostí, jež jsou zapříčiněné buď činností člověka, nebo přírodními vlivy. To vyžaduje neustálou adaptaci složek bezpečnostního systému ČR na zvládnání čím dál tím větší škály příčin a následků takových událostí. V rámci prevence před mimořádnými událostmi a krizovými situacemi má tento dokument klíčový význam. V samotné koncepci pro ochranu obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 proto bylo uveden úkol, který byl zadán jako: „Zpracovat analýzu hrozeb pro Českou republiku a její závěry promítnout do metodických a strategických materiálů v oblasti bezpečnosti státu“.

První část dokumentu zahrnuje analýzu v širším slova smyslu, jejíž částí je identifikace hrozeb, vlastní analýza a následná hodnocení. Současně je také určena úroveň rizika působení těchto nežádoucích jevů. Předmětem druhé části je pak implementace získaných analytických výstupů do dokumentů zásadních pro zajišťování bezpečnosti ČR. (MV ČR, 2015)

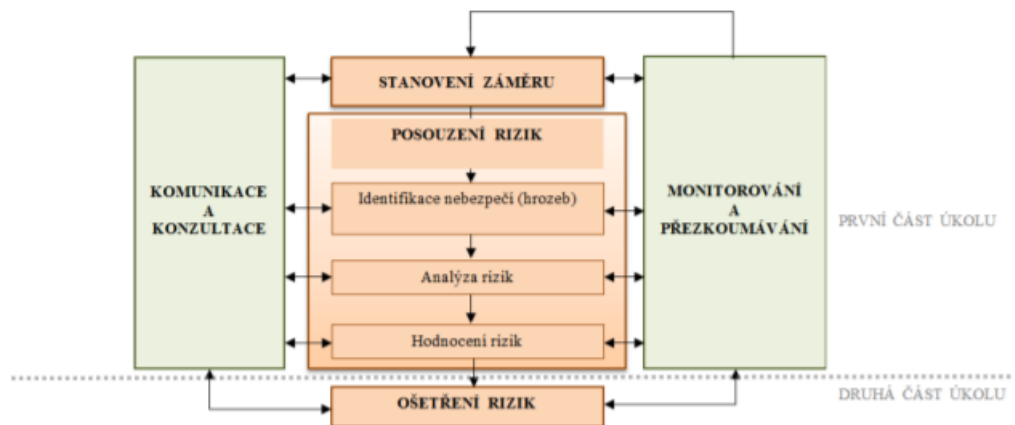
3.1 Obsah analýzy hrozeb pro ČR

Na samotném začátku této analýzy je určena metoda řešení úkolu, která respektuje příslušné normativní dokumenty upravující oblast managementu rizik a zohledňuje poznatky čerpané ze zkušeností s prováděním analýzy ohrožení v rámci přípravy na řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Zvolená metoda zahrnuje realizaci klíčových a průřezových aktivit.

- Klíčové aktivity
 - stanovení záměru,
 - posouzení rizik (identifikace jednotlivých typů nebezpečí, analýzu rizik a hodnocení rizik),
 - ošetření rizik.

- Průřezové aktivity
 - komunikace a konzultace,
 - monitorování a přezkoumávání.

Obrázek 1: Graficky znázorněný postup řešení úkolu

Pro potřebu řešení úkolů, uvádí dokument zapotřebí uvést terminologii pojmů v oblasti ochrany obyvatelstva.

- Nebezpečí – je jakýkoliv jev, který má schopnost poškodit chráněné zájmy. Je to vlastnost látky nebo fyzická (fyzikální) situace (stav, okolnost), která má potenciál způsobit ztráty na životě a zdraví člověka, životním prostředí nebo na majetku.
- Chráněné zájmy – jsou životy a zdraví osob, majetek, životní prostředí a ekonomická či společenská stabilita.
- Hrozba – je synonymním vyjádřením pro nebezpečí. Užití pojmu je pak zejména ve vztahu k závažným nebezpečím schopným poškodit zájmy české republiky.
- Riziko – je pravděpodobnost vzniku nežádoucího specifického účinku, ke kterému dojde během určité doby nebo za určitých okolností a který se považuje z bezpečnostního hlediska za nežádoucí. Riziko je vždy spojeno s konkrétním typem nebezpečí.

3.1.1 Posouzení rizik

Jako další úkon je posouzení rizik. Jedná se o stěžejní aktivitu řešení první části úkolu, jež se skládá z identifikace nebezpečí (hrozeb), analýzy rizik a hodnocení rizik.

Identifikace nebezpečí (hrozeb)

V rámci této fáze bylo pracovníky Hasičského záchranného sboru ČR (dále také jako HZS ČR) a zástupci dotčených ministerstev a jiných ústředních správních úřadů provedeno určení jednotlivých typů nebezpečí a byl vytvořen jejich jednotný registr. Na každé z těchto nebezpečí bylo určeno gesční ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad a případní spolugestoři. Identifikované hrozby byly dále zařazeny do jedné ze dvou následujících kategorií:

- neurogenní (abiotické / biotické / kosmické)
- antropogenní (technogenní / sociogenní / ekonomické).

Analýza rizik

Pro již identifikované typy nebezpečí byla provedena analýza rizik. Výstupem této analýzy je určení úrovně rizika (veličiny vyjadřující, že s určitou pravděpodobností dojde k realizaci konkrétního typu nebezpečí a uplatnění jeho destruktivního potenciálu). Riziko je dáno součinem pravděpodobnosti a následku.

Dále byla provedena vlastní analýza, která byla pro optimalizaci postupu provedena ve dvou krocích. V prvním kroku byla za pomoci předběžné analýzy provedena selekce všech typů nebezpečí, jež jsou uvedeny v registru nebezpečí. Výsledkem této selekce bylo rozřazení nebezpečí mezi nebezpečí s nízkým a s vysokým rizikem.

Nebezpečí s nízkým rizikem jsou považována za přijatelné a není tedy nutné je nějak dále rozebírat (gesční ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad). Nebezpečí s vysokým rizikem byly následně detailně multikriteriálně analyzovány a zařazeny do škály úrovní rizik.

Hodnocení rizik

Smysl hodnocení rizik spočívá v nalezení rizik, kterým je zapotřebí věnovat největší pozornost. Členové HZS ČR proto následně stanovili limitní hodnoty úrovně, kdy spodní hodnota je do čísla 10 a horní do čísla 30).

- Rizika přijatelná (úroveň rizika 0-10),
- Rizika podmíněčně přijatelná (úroveň rizika 11-29),
- Rizika nepřijatelná (úroveň rizika 30 a výše).

Hodnocení rizik je považováno za konečnou fázi první části dokumentu a přechází se na následující fázi, která spočívá ve vyhodnocení zjištěných výsledků těchto šetření. **Ošetření rizik**, jehož smyslem je implementovat výstupy analytických zjištění do materiálů klíčových pro zajišťování bezpečnosti státu a podpořit tak jejich praktickou realizaci je první fází tohoto vyhodnocení.

3.1.2 Výsledky analýzy hrozeb

KATEGORIE NEBEZPEČÍ		TYPY NEBEZPEČÍ S NEPŘIJATELNÝM RIZIKEM	GESCE*
naturogenní	abiotické	Dlouhodobé sucho	MŽP, MZe, MV
		Extrémně vysoké teploty	MŽP
		Přivalová povodeň	MŽP, MV, MZe
		Vydatné srážky	MŽP, MV
		Extrémní vítr	MŽP, MV
		Povodeň	MŽP, MV, MZe
	biotické	Epidemie - hromadné nákazy osob	MZd
		Epifytie - hromadné nákazy polních kultur	MZe
		Epizootie – hromadné nákazy zvířat	MZe
antropogenní	technologenní	Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	MZe, MPO
		Narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací	ČTÚ, MPO
		Narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury**	NBÚ, MV
		Zvláštní povodeň	MZe, MV, MŽP
		Únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení	MŽP, MV, SÚJB
		Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	MZe
		Narušení dodávek plynu velkého rozsahu	MPO, MV
		Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	SSHR, MPO
		Radiační havárie	SÚJB, MV
		Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu	MPO, MV
	sociogenní	Migrační vlny velkého rozsahu	MV, MZV
		Narušování zákonitosti velkého rozsahu (včetně terorismu)	MV
	ekonomické	Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu**	MF, ČNB

* Tučně jsou uvedena gesční ministerstva a jiné ústřední správní úřady a ČNB.

Obrázek 3: Typy nebezpečí s nepřijatelným rizikem (MV ČR, 2015)

4 OCHRANA OBYVATELSTVA PŘED POVODNĚMI

Povodní se rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku. Za povodeň je považován také stav, kdy voda z určitého toku nemá prostor, kudy by mohla samovolně odtékat, nebo je-li odtokový prostor nedostatečný nebo dochází-li k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod a tím způsobit škody.

Povodně můžeme podle zákona č. 254/2001 Sb. O vodách a o změně některých zákonů dále rozdělit na povodně **přírozené** a **zvláštní**.

Přírozené povodně jsou způsobovány zejména přírodními jevy. Těmi můžeme označit například dešťové srážky nebo také tání sněhu či ledu. Jedná se o přírodní fenomén, kterému nelze zabránit.

Za **zvláštní povodně** můžeme označit takové povodně, které vznikají řešením kritické situace nebo následkem mimořádné události, například poruchou (havárie, destrukce) na vodním díle nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle. Následek takových situací může být utvoření takzvaných „povodňových vln“, které jsou charakteristické vysokou rychlostí (10-50 km/hod.), značnými destrukčními účinky, ohrožením rozsáhlých území a velkým rizikem usmrcení všeho živého v záplavovém území. (ČR, 2001), (Doležel, 2014)

4.1 Ochrana před povodněmi

„Ochrana před povodněmi zahrnuje soubor opatření k předcházení a zamezení ohrožení života, zdraví a majetku občanů, společnosti a životního prostředí, prováděných především systematickou prevencí, zvyšováním retenčních schopností povodí a ovlivňováním průběhu povodí. Je zabezpečována podle povodňových plánů a při vyhlášení krizové situace krizovými plány.“

4.1.1 Ochrana před přírozenými povodněmi

Je zřizována povodňovými orgány, které odpovídají za organizaci povodňové ochrany v rámci své územní působnosti.

Povodňové orgány se třídí na orgány mimo povodeň a po dobu povodně.

Mezi orgány mimo povodeň patří orgány obcí nebo městských částí, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a v hlavním městě Praze úřady městských částí stanovené statutem hlavního města Prahy, krajské úřady a Ministerstvo životního prostředí (zabezpečení přípravy záchranných a likvidačních prací přísluší Ministerstvu vnitra).

Orgány po dobu povodně jsou povodňové komise obcí a obcí s rozšířenou působností (v hl. m. Praze se jedná o komise městských částí), povodňové komise krajů a Ústřední povodňová komise.

4.1.2 Ochrana před zvláštními povodněmi

Zvláštní povodně vznikají následkem mimořádné události, jež vede k vyhlášení stavu nebezpečí či nouzového stavu. Ochrana před nimi spočívá především v zajištění včasného vyrozumění odpovědných orgánů, varování obyvatelstva a jeho evakuace a evakuace hospodářských zvířat. Dále je zapotřebí rychlého zahájení záchranných a prací na ohroženém území a zabezpečovacích prací na vybraném vodním díle, organizace a koordinace nouzového přežití ohroženého a evakuovaného obyvatelstva. V případě vyhlášení III. stupně povodňové aktivity se zajišťuje zvláštní režim pohybu osob a dopravních prostředků.

V rámci prevence před tímto druhem povodní je zřízen plán ochrany území pod vybranými vodními díly, který zahrnuje:

- kategorie vodních děl a analýzu nebezpečí vzniku zvláštní povodně,
- rozsah a účinek zvláštní povodně na území pod vodním dílem,
- činnost příslušných orgánů a obcí,

kritéria vyhlášení krizového stavu pro území postižené zvláštní povodní. (ČR, 2001), (Doležel, 2014)

4.1.3 Povodňové opatření

Tyto opatření se podle zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů rozdělují jako:

1. přípravná opatření,
2. opatření při nebezpečí povodní,
3. za dobu povodně a
4. po povodni.

4.1.3.1 Přípravná opatření

Jedná se o opatření, které se provádí za účelem prevence vzniku povodní. Patří zde náležitosti jako např. příprava povodňových plánů, povodňové prohlídky, stanovení záplavových území, příprava organizační, technická, předpovědní a příprava hlásné a povodňové služby. Dále zde patří také příprava hmotných povodňových rezerv a příprava účastníků povodňové ochrany.

4.1.3.2 Opatření při nebezpečí povodní a za dobu povodně

Tyhle opatření se týkají situace, kdy povodeň buď hrozí nebo již vznikla. Mezi činnosti při vzniku takových situací náleží činnost předpovědní povodňové služby, hlásné povodňové služby a hlídkové služby. Musí být zajištěno varování při nebezpečí povodně, povodňové záchranné práce a zabezpečovací práce, řízené ovlivňování odtokových poměrů a zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území zasaženém povodní.

4.1.3.3 Opatření po povodni

Pomine-li povodeň a již nehrozí další nebezpečí jejím působením, nastávají náležitosti jako odstranění povodňových škod a obnova zasaženého území, nastává také evidenční a dokumentační práce a vyhodnocení povodňové práce včetně vzniklých povodňových škod. (ČR, 2001)

4.1.4 Povodňový plán

Příprava povodňových plánů je základní preventivní opatření před povodněmi a rovněž slouží jako podklad pro rozhodování Povodňových komisí krajů, ORP či obcí. Jsou zpracovávány obcí, ORP, městem, krajem nebo samotnými vlastníky nemovitostí určení vodoprávním orgánem na základě vodního zákona a souvisejících předpisů. Účinnost tohoto plánu je každoročně přezkoumávána. K přezkoumání může dojít také z důvodu změny uspořádání orgánů státní správy nebo jiných okolností, které tento úkon vyžadují.

Platný povodňový plán musí obsahovat způsob zajištění připravenosti v případě vzniku povodně, včetně všech lidských, materiálních, informačních a ekonomických zdrojů. Z již vzniklé největší povodně na daném území nebo z analýzy účinků stoleté povodně se zpravidla zpracovávají požadavky na mimořádné síly, prostředky a zdroje. Mimořádnými silami a prostředky se rozumí Armáda ČR, Ministerstvo vnitra, síly a prostředky jiných právnických a fyzických podnikajících osob a lidé z nařízení pracovní povinnosti v rámci vyhlášení krizového stavu, které mohou být povolány také ze sousedních krajů. (Horák, 2015)

4.1.5 Obsah povodňové části

Povodňový plán se skládá z několika částí:

- I. Informační část,
- II. Operativní část,
- III. Grafická část,
- IV. Dokumentační část.

Informační část dokumentu obsahuje:

- identifikační údaje o objektu nebo zařízení,
- funkci, jméno a příjmení osob, jež jsou odpovědní za přípravná opatření k ochraně obyvatelstva před povodní,
- charakteristika území, na níž se dokument vztahuje, veškeré hydrologické údaje a povodí řek, jež vedou na daném území a informace o správcích toků.

V operativní části je zapsán:

- druh a rozsah možného ohrožení,
- přípravná opatření k ochraně před povodněmi,
- veškeré úkony a organizace povodňové ochrany,
- komunikační a informační systém,
- logistické zabezpečení.

Grafická část je vedena na topografických mapách, plánech, tabulkách či schématech a obsahuje:

- veškeré, již zmíněnými metodami znázorněné místa možného ohrožení povodní nebo záplavami,
- podélné a příčné řezy výšek vodní hladiny jednotlivých povodňových stupňů.

V dokumentační části jsou uvedeny:

- protokoly o prokazatelném školení určených osob,
- záznamy o manipulaci, upřesňování povodňového plánu a o jeho změnách,
- zápisy o prováděných prohlídkách staveb a vodních děl,
- vyhodnocení prováděných praktických cvičení,
- souhrnnou hodnotící zprávu po poslední povodni, účelnost provedených opatření, povodňové knihy apod.

Povodňový plán vlastníků staveb kromě těchto náležitostí obsahuje navíc také doplňující údaje, potřebné pro zajištění ochrany před povodněmi objektu (např. způsob evakuace či počet osob v budově), systém varování a doručování zpráv, opatření ke zmírnění dopadů povodně atp. (Horák, 2015), (ČR, 2001)

4.2 Stupně povodňové aktivity

Stupně povodňové aktivity udávají rozsah nebezpečí, vývoj a nutná opatření při povodňové situaci. Jsou udávány celkem tři stupně, jež rozdělují tyto aktivity dle závažnosti a stanovují se na základě vyhodnocení údajů předpovědní povodňové služby, jež má na starosti Český hydrometeorologický ústav (dále také jako ČHMÚ), společně také se správci vodohospodářsky významných vodních toků.

4.2.1 I. Stupeň povodňové aktivity – Stav bdělosti

Jedná se takzvaný stav bdělosti, který se vyhláší, pokud voda ve vodních dílech přesáhne nejvyšší stupnice bezpečnostních hodnot a vznikne hrozící nebezpečí přirozené povodně. Činnost zahajuje hlásná služba a hlídková služba na vodních tocích.

4.2.2 II. Stupeň povodňové aktivity - Stav pohotovosti

Stejně jako u prvního stupně se stav vyhláší při převýšení hladiny do nejvyššího stupně závažnosti. V tomto případě jej vyhláší příslušný povodňový orgán. Při stavu vyhlášení této stupnice je zapotřebí:

- informovat povodňové orgány a účastníky ochrany před povodněmi o situaci,
- uvést do pohotovosti prostředky pro zabezpečovací práce,

provést opatření pro zmírnění průběhu povodně.

4.2.3 III. Stupeň povodňové aktivity – Stav ohrožení

Je vyhlášen příslušným povodňovým orgánem při nebezpečí škod většího rozsahu, ohrožení životů, zdraví a majetku v záplavovém území a při dosažení kritických hodnot na vodních dílech. Je-li stav vyhlášen, zahájí se zabezpečovací a dle potřeby záchranné práce a evakuace. (Doležel, 2014), (ČR, 2001)

5 POŽÁRNÍ OCHRANA

Požáry jsou dalším ničivým faktorem, který v našem podnebí způsobují rozsáhlé majetkové a ekologické škody. Požáry vznikají přírodními vlivy nebo působením člověka.

V souladu s platnou legislativou je hlavním posláním HZS ČR chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. (Horák, 2015), (MV ČR, 2011)

Ochranu před požáry řeší zákon české národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Účelem tohoto zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných MU stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany. (ČR, 1985)

5.1 Požární evakuační plán

Jedná se o plán, který stanovuje postup při řešení evakuace, záchranu zvířat a materiálu z objektů zasažených nebo ohrožených požárem. Požární evakuační plán se stanovuje pro objekty a prostory, ve kterých se např. provozují činnosti, které by mohly vést ke vzniku požáru nebo ve kterých jsou složité podmínky pro zásah. Každé zařízení nebo instituce má stanovený svůj evakuační plán, který se zpravidla dělí do 4 částí:

- První část – jedná se o úvod plánu, který obsahuje identifikaci zkoumaného objektu a stanovení osob, které za objekt či jeho evakuaci odpovídají. Mimo jiné by zde měla být také uvedena místnost či prostor, odkud je evakuace řízena.
- Druhá část – obsahuje vyčlenění osob, techniky, a materiálu, které je možno využít s vyznačením míst pro garážování techniky a skladování materiálů.
- Třetí část – jedná se o část spíše již plánovací, která stanovuje způsob provedení evakuace, vyznačení únikové cesty a místa shromaždišť evakuovaných osob. Dále také vyčleněné osoby, které provedou evidenci evakuovaných osob a kontrolu počtu evakuovaných osob. Musí být také vyznačeny místa shromáždění evakuovaného materiálu.

Čtvrtá část – závěrečná část, která obsahuje pomocné dokumenty jako plán spojení, grafické znázornění objektu, únikových cest, hasicích přístrojů atd. Mimo to obsahuje také záznamy o prokazatelném seznámení osob s proškolením o bezpečnosti.

Požární a evakuační poplachy jsou určeny k varování obyvatel budovy, o existenci vzniku požáru nebo jiná situace ohrožující život. (Iowa state university, 2021)

5.2 Základní povinnosti obce na úseku požární ochrany

Výchozími právními předpisy pro obce na úseku požární ochrany jsou Evropská charta místní samosprávy, Ústava České republiky a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů. Mezi některé ze základních povinností obcí, které vyplývají z těchto právních norem a předpisů patří např. pravomoc obce zřizovat jednotku sboru dobrovolných hasičů (SDH) obce, s čímž souvisí také další povinnost zřizovatele a to udržovat akceschopnost těchto jednotek a zabezpečovat odbornou přípravu jejich členů a zdravotní způsobilost. Obecní úřad v přenesené působnosti zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky SDH obce a pro požární ochrany, zajišťuje také péči o členy dobrovolných hasičů obce i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků atd.

Co se týče dalších zákonů či právních předpisů, jež mají vztah k zajištění požární bezpečnosti, mohli bychom zde zařadit např.:

- Evropská charta místní samosprávy, Ústava ČR, Zákon č. 128/2000 Sb. – o obcích (obecní řízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 239/2000 Sb. – o IZS, Z. č. 240/2000 Sb. - o Krizovém řízení (KŘ), Z. č. 320/2000 Sb. – o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů. (Horák, 2015)

6 VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ

Riziko vzniku mimořádné události nelze nikdy zcela vyloučit. Za účelem předcházet nebo snížit účinky tohoto nebezpečí byl zřízen systém varování a vyrozumění. Jedná se tedy o základní a jedno z nejdůležitějších opatření užívané z oblasti minimalizace následků mimořádné události. (Kratochvílová, 2005)

6.1 Varování obyvatelstva

„Je souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné upozornění obyvatelstva orgány veřejné správy na hrozící nebo nastalou mimořádnou událost vyžadující realizaci opatření na ochranu obyvatelstva a majetku.“

Jedná se o jednotný systém varování a informování, označován jako JSV. Jedná se o sirény, jež slouží k informování a varování obyvatelstva dané lokality o hrozícím nebezpečí. Mimo obyvatelstvo slouží tento systém také ke svolání hasičů. Patří zde také soustava vyrozumívacích center, soustava dálkového vyrozumění a soustava místního vyrozumění. Mimo tyto soustavy může do vyrozumívání rovněž vstoupit HZS ČR, který může činnost provádět prostřednictvím rozhlasu nebo také televize.

Při vzniku mimořádné události jsou obyvatelé vyrozumíváni pomocí varovného signálu označovaného jako „Všeobecná výstraha“. Tento signál je vyhlášen kolísavým tónem po dobu 140 vteřin a může být až třikrát po sobě opakován po třiminutových intervalech. Po doznění tohoto signálu následuje mluvené varování a vyrozumění obyvatelstva o hrozící situaci.

Ve správě Hasičského záchranného sboru (tedy Ministerstva vnitra) je téměř 5000 sirén, jež umožňují pokrýt 90% území České republiky. Dále také města obce vlastní sirény, které ale nejsou součástí jednotného systému varování a vyrozumění, jejichž počet činí necelé 2000. Jako další způsoby k varování a vyrozumění obyvatelstva mohou být použity hromadné sdělovací a informační prostředky, jako např. televize, rádio, internet, tisk, mobilní rozhlasové prostředky...). (Doležel, 2014)

6.1.1 Varovné signály

V české republice existují celkem tři druhy varovných signálů, mezi které patří:

- Všeobecná výstraha – jediný platný signál pro varování obyvatelstva,
- Požární poplach – určen pro svolávání jednotek sborů dobrovolných hasičů,

Zkušební tón – slouží pouze k přezkušování funkčnosti. (Kratochvílová, 2005)

6.2 Technické zabezpečení systému varování a vyrozumění

Jako jedny ze základních prostředků pro varování obyvatelstva jsou označovány rotační, neboli motorově poháněné sirény a sirény elektronické.

Rotační, motorové nebo také odborně nazývané „Elektromechanické sirény jsou poháněny elektrickým motorem. Zvuk vzniká rozkmitáním vzduchové masy rotací akustické části. Lze je ovládat buď dálkově za pomoci ovladačů JSV-SSRN nebo přímo od zařízení za pomoci stisknutí tlačítek. Tento způsob zabezpečení se však v dnešní době považuje za zastaralé a jsou nahrazovány elektronickými sirénami.

Elektronické sirény jsou moderní a provozně spolehlivá zařízení. Vznik signálu u nich spočívá v generování elektronického signálu v tónovém generátoru řídicí jednotky nebo reprodukování signálu z audiopaměti, následně jsou zesilovány výkonnými zesilovači a přeměněny na zvuk v elektroakustických měničích. Vyřazovací charakteristika reproduktorové soustavy je kruhová nebo směrová. Lze je ovládat opět dálkově nebo místně. Za pomoci nich lze kromě varovného signálu také sdělit verbální informaci za pomoci připojeného mikrofону.

6.3 Zařízení pro provádění průzkumu a monitorování

Při řešení vzniklé mimořádné a krizové situace je zapotřebí zjištění a analýza povahy takové situace, její rozsah, následky a důsledky. Na základě této analýzy se upřesňuje realizace plánovaných opatření. Ke zjišťování mimořádné a krizové situace se používá průzkum nebo monitorování.

Průzkum je používán pro zjištění dopadů mimořádné události, na němž se podílí základní složky IZS, v případě potřeby i některé z ostatních složek IZS, zejména Armáda ČR a

zařízení civilní obrany pro zjišťování a označování nebezpečných oblastí. Průzkum povodňové situace zajišťuje Předpovědní a výstražná služba Českého hydrometeorologického ústavu, která rovněž spolupracuje s Povodí a povodňovou hláskou a hlídkovou službou obcí.

Monitorování slouží pro zjišťování především chemické, radiační, bakteriologické a toxické situace. Provádí se za pomoci specifických detekčních prostředků a zařízení. K detekci chemické situace jsou používány průkazníkové papírky, chemické průkazníky, pumpička pro detekci bojových chemických látek a další různé druhy detektorů. K detekování radiační situace jsou používány rentgenometry, radiometry, dozimetrické přístroje, stacionární hlásiče a další přístroje k detekování radiace. Bakteriologická a toxická situace se monitoruje odebráním vzorků a jejich následné vyhodnocení ve speciálních laboratořích Hygienické služby a Armády ČR. (Doležel, 2014)

7 EVAKUACE

„Evakuace je souhrn organizačních a technických opatření zabezpečujících přemístění osob, zvířat a věcných prostředků v daném pořadí priority z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, ve kterých je pro osoby náhradní ubytování a stravování (nouzové přežití), pro zvířata ustájení a pro věcné prostředí uskladnění“ (MV ČR, 2021)

Jedná se o jeden ze základních úkolů ochrany obyvatelstva, kdy již z jakéhokoliv důvodu nelze předpokládat zabezpečení ochrany osob, zvířat, věcí v dané lokalitě. Tento způsob zabezpečení obyvatelstva má rovněž značný význam také při vzniku stavu ohrožení státu či válečném stavu.

V rámci povodní se evakuace zahajuje na základě rozhodnutí příslušných povodňových orgánů v případě vyhlášení stavu nebezpečí a nouzového stavu na povodí ohroženém území na základě rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy. (Doležel, 2014)

7.1 Rozdělení evakuace

Evakuaci můžeme rozdělit dle rozsahu opatření na evakuaci:

- 1) Objektovou – vztahuje se na jednu určitou budovu nebo na malé množství obytných budov,
- 2) Plošnou – platí pro celou obydlenou oblast nebo její část, popřípadě větší územní části, která se dále také rozděluje na všeobecnou a částečnou plošnou evakuaci. Částečná plošná evakuace znamená, že je naplánována pouze pro jednu nebo všechny z následujících kategorií:
 - děti do 6 let s individuálním doprovodem,
 - děti od 6 do 15 let se společným doprovodem,
 - pacienti zdravotnických lůžkových zařízení,
 - osoby přestárlé a osoby tělesně postižené.

Všeobecná evakuace se vztahuje naopak pro veškeré obyvatelstvo z ohrožené lokality, nehledě na věkové či jiné zařazení.

Dalším kritériem, podle něhož bychom mohli evakuaci rozdělit je doba trvání evakuace.

- 1) Evakuace krátkodobá – pro evakuované obyvatelstvo není potřeba vzhledem k situaci shánět náhradní ubytování, neboť hrozící nebezpečí by mělo v rámci stejného dne také pominout.
- 2) Evakuace dlouhodobá – předpokládá se, že nebezpečí v nejbližší době neodezní a je zapotřebí obyvatelstvu bez možnosti vlastního ubytování zabezpečit náhradní ubytování. Dále také evakuovaným osobám zabezpečit základní životní potřeby, popřípadě opatření k zajištění ukrytí a individuální ochrany.

Dle zvolené varianty řešení lze evakuaci rozdělit dále jako:

- Evakuaci přímou – provádí se bez předchozího ukrytí evakuovaných osob.
- Evakuaci s ukrytím – provádí se rovněž bez předchozího ukrytí evakuovaných osob, ovšem po snížení prvotního nebezpečí.

Z hlediska způsobu realizace můžeme evakuaci rozdělit na:

- Evakuaci samovolnou – není žádným orgánem řízena a obyvatelstvo se tedy přesouvá samovolně. S tímto neřízeným způsobem hrozí vznik škod na životě, zdraví a majetku občanů.
- Samoevakuaci – již řízená evakuace, ovšem za podmínek, že evakuované osoby používají k opuštění ohroženého území vlastní dopravní prostředky nebo pěší přesun.

Evakuaci se zajištěním dopravy – opět řízená evakuace, při níž obyvatelé používají opět vlastní přesun nebo za pomoci dopravních prostředků hromadné dopravy, které jsou zařízeny orgány pověřenými řízením evakuace. (Kratochvílová, 2005)

7.2 Provádění evakuace při ohrožení povodněmi

Evakuace je prováděna na základě rozhodnutí o jejím zahájení územně příslušnými povodňovými orgány. V případě vyhlášení krizového stavu rozhoduje o jejím zahájení příslušný orgán veřejné správy ohroženého území.

V případě vzniku ohrožení přirozenými povodněmi se evakuace provádí z prostoru ohrožených záplavami na základě rozhodnutí územně příslušného povodňového orgánu v závislosti na vyhodnocení aktuální povodňové situace.

Při vzniklém ohrožení zvláštními povodněmi se uskutečňuje okamžitá evakuace ihned, jakmile dojde k varování obyvatelstva. Vzhledem k tomuto druhu ohrožení je zapotřebí přemístit obyvatelstvo z místa ohrožení co nejrychleji, aby nedošlo ke škodě na životě, zdraví či majetku povodňovou vlnou. (Doležel, 2015)

8 ZÁCHRANNÉ A VYPROŠŤOVACÍ PRÁCE

„Záchranné práce jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.“ (ČR, 2000)

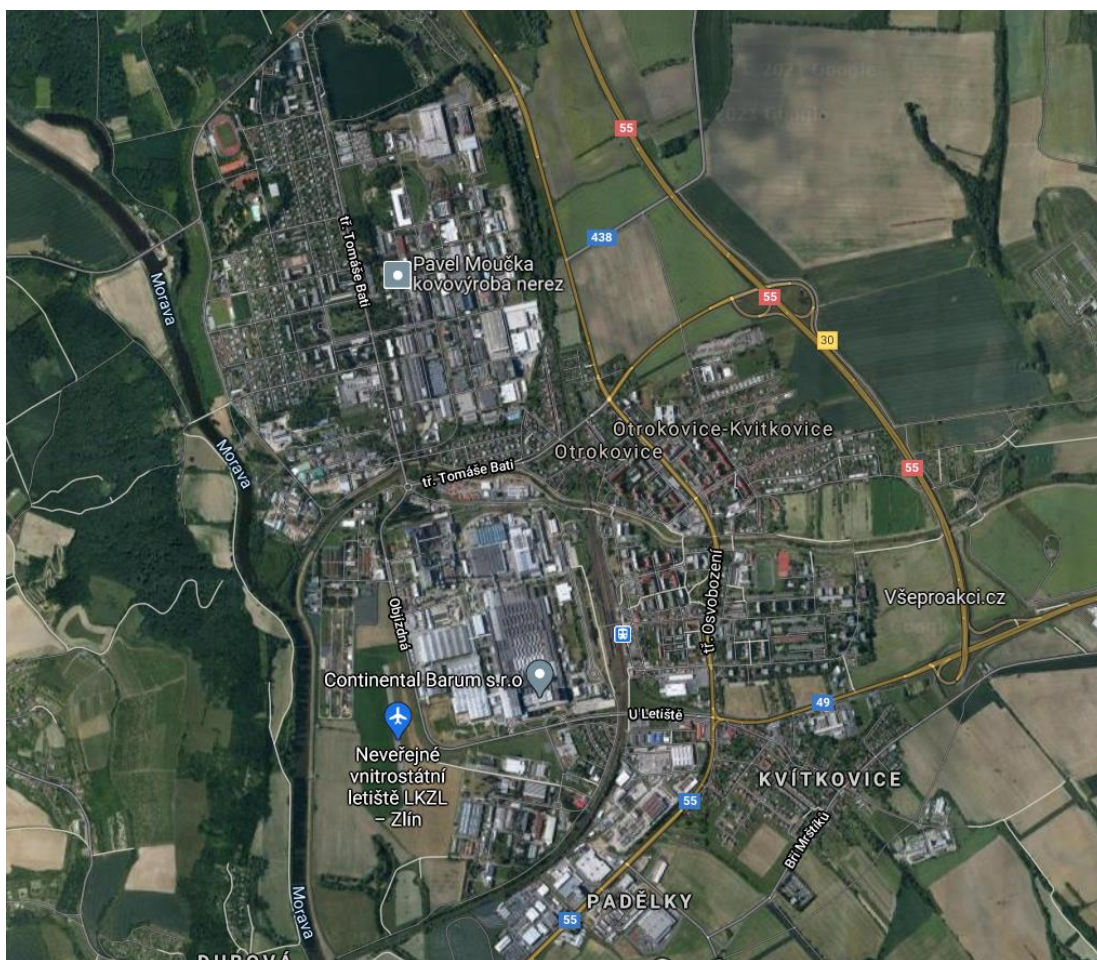
Rozdíl mezi evakuací a záchrannými pracemi spočívá v tom, že v případě evakuace jde o činnost, kterou jsou schopny provádět ohrožené osoby bez vnější pomoci. Pokud byla z jakýchkoliv příčin znemožněna evakuace osob a je za potřebí pomoc zvenčí, jedná se o záchranu osob.

Vyprošťovací práce jsou zapotřebí jak při vzniku mimořádné události, tak i v případě dopravní nehody. Z toho důvodu má HZS ČR vypracované podrobné postupy na konkrétní událost ve formě takzvaných „metodických listů“, kde jsou popsány taktiky pracovního postupu jak při vzniku nejrůznějších mimořádných událostech, tak také při různém druhu dopravních nehod.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

9 OBEC OTROKOVICE

Leží v západní části Zlínského kraje na rozhraní tří regionů: Valašska, Hané a Slovácka. Z toho důvodu se jejich obyvatelé pojí s hanáckou rozvážností, valašskou tvrdou pracovitostí a slováckým temperamentem. Jejich rozloha činí až 1961 ha. Otrokovice jsou tvořeny spojením dvou bývalých samostatných obcí Kvítkovice a Otrokovice. Jedná se o druhé největší město v okrese, hned po samotném Zlíně a šestým největším městem ve Zlínském kraji. Žije zde téměř 18 tisíc obyvatel a v rámci regionu necelých 35 000 obyvatel. Pyšní se moderním průmyslem, jež zde započal ve třicátých letech 20. století výstavbou Baťových závodů, který přilákal zájem nespočtu lidí v 70. letech při otevření nové pneumatikárny. Nachází se jen pár kilometrů od krajského města, vedou tudy důležité železniční a silniční tahy a města mají dokonce zřízená městskou hromadnou dopravu Zlín – Otrokovice, jež tato města spojuje. (Otrokovice.cz)

Obrázek 2: Satelitní pohled na Otrokovice

Obrázek 3: Znak města Otrokovice (Otrokovice.cz)

Obec leží ve vzdálenosti 10 km od Zlína a její rozloha činí 1961 ha, což je téměř 20 km². (otrokovice- stránky) Jejím středem protéká řeka Dřevnice, která zde ztéká do Moravy, jež kopíruje okraj města. Můžeme tady nalézt také výchozí body do několika geomorfologických celků jako například do Chřibů, Vizovických kopců nebo dalekých rovin Hané. Na dohled jsou zde také Hostýnské hory. Město samotné se rozprostírá na rovné ploše jen s mírnými převršeními. Obklopují je zemědělské plochy v podobě polí a luk, ale můžeme zde nalézt i vysušené bývalé rybníky, dále také pastviny, ovocné sady, lesíky, potůčky a slepá ramena řeky Moravy. Jelikož bylo město postaveno na bažinatém povrchu, nachází se v okolí mimo jiné spoustu bažin a močálů. Katastr Otrokovic si s katastrem sousedních obcí Žlutavou a Bělovem dělí hustý dubovo-bukový les, polní cesty a remízy. (TIC-Otrokovice.cz)

Součástí města je také průmyslová část Otrokovic, v níž se nachází výrobní pneumatik Continental Barum Zlín, kafilerie, Teplárna Otrokovice, jež se zabývá výrobou elektrické energie. Převážnou část těchto prostor však obývá areál Toma, která působí v nemálo oborech. Provozuje například čističku odpadních vod, development, distribuce energií, čištění kanalizací a spoustu dalších služeb. Pronajímá mimo jiné také prostory menším firmám a živnostníkům. Na okraji této průmyslové lokality leží další velká firma a to Mitas, jež se rovněž zabývá výrobou pneumatik.

Co se týče městských organizací, nachází se zde poliklinika, dům pro seniory, dále také příspěvkové organizace Dům dětí a mládeže Sluníčko Otrokovice, Mateřská škola Otrokovice, Základní škola Mánesova, Základní škola T. G. Masaryka a základní škola Trávníky Otrokovice.

9.1 Historie Otrokovic

První písemná zmínka o Otrokovicích pochází z první poloviny 12. století, kdy o nich napsal olomoucký biskup Jindřich Zdík. Pozdější záznamy uvádí, že starobylé město patřilo ve středověku do malenovického panství, od něhož se v roce 1570 osamostatnilo. O pár let později zde došlo k vybudování tvrze, jež sloužila obyvatelům jako příbytek. Na přelomu první a druhé poloviny 17. století se však tohle místo stalo součástí napajedelského panství rodu Rottalových, což byl původem rakouský šlechtický rod, který se usadil na Moravě. Vybudovaná tvrz ztratila svůj původní význam a následně byla zbourána, neboť rod již měl na svém území vybudovaných spoustu jiných sídel, jež obýval. V první polovině 19. století však došlo k prudkému nárůstu obyvatel, kteří se zde začali živit zemědělstvím. V druhé polovině 19. století došlo v obci rovněž k výrazným změnám v podobně výstavby školní budovy, nádraží, pošty, kanalizace, založení spolků a regulace řek Moravy a Dřevnice.

Největší rozvoj Otrokovic však nastal v meziválečném období, kdy Tomáš Baťa odkoupil močálovité pozemky poblíž Otrokovic, jež spadaly pod napajedelské panství. Tyto pozemky byly následně vyvýšeny zeminou a začala zde výstavba rozšíření jeho zlínské firmy a rodinných domů pro její zaměstnance. Z močálů se tak stala poměrně moderní průmyslová čtvrť a vlivem toho došlo v tomto období až ke čtyřnásobnému nárůstu obyvatel. V roce 1960 se spojily obce Otrokovice a Kvítkovice a došlo tak ke vzniku jednoho města. O desetiletí později zde bylo vybudováno několik dalších průmyslových podniků, jež přilákaly spoustu lidí, které fungují doteď. (Otrokovice.cz)

9.2 Povodně v Otrokovicích roku 1997

Povodně, jež se udály v červenci roku 1997, zasáhly nejen Moravu, ale také východní Čechy. Nejhorší a nejničivější škody však byly v Otrokovicích. Stalo se tak vlivem několikadenního neustávajícího deště, který započal 5. července. (Zlín.rozhlas, 2018)

O pár dní později, tedy 7. července došlo k protrnutí hrázy řeky Dřevnice, která se v Otrokovicích vlévá do řeky Moravy a město zasáhla ničivá vlna, která zatopila město. Hladina vody pak i nadále stoupala až do 11. července. Později došlo k protržení hráze, která byla nedaleko sousední obce Tlumačov. To mělo za následek převršení vody Otrokovického šterkoviště přes břeh, což vedlo k zatopení průmyslového areálu a celkově celé zastavěné části Otrokovic, zvané Baťov. Obyvatelé museli být evakuováni, zejména

však z nejhůře postiženého Bařova. V tomhle období byla výška hladiny v některých místech naměřena až do výšky třech metrů. Odstraňování následků škod na majetcích obyvatel trvalo třičtvrtě roku. (Novinky.cz, 2017)

Tuto čtvrť muselo opustit celkem šest a půl tisíce obyvatel. Vlivem vody došlo také ke kontaminaci půdy chemikáliemi z průmyslové části Otrokovic, konkrétně z areálu Toma. V rámci prevence před dalším možným ohrožením povodní byly ve městě vybudovány poldry a hráze, které tohle riziko mělo zamezit. (irozhlas.cz, 2012)

Jako vzpomínku na události, které se roku 1997 udály, byl následujícího roku v parku, v centru části Otrokovic Bařova postaven památník, zvaný Hladina 3,54m. Tento památník se skládá z ocelových sloupů, které nesou desku z plexiskla, na kterém je znázorněno tělo mrtvé kočky. Výška tohoto objektu udává přesnou nejvyšší výšku hladiny vody, která byla v dané lokalitě naměřena.

Ihned po téhle události začalo město se zpracováním povodňového plánu, jehož cílem bylo předejít všem dalším ohrožením povodní. Jelikož abychom zamezili působení nebezpečí, je třeba se poučit z minulosti. (Gus, 2019)

Obrázek 4: Památník povodní – Hladina 3,54 m.

9.2.1 Český červený kříž ve Zlíně

Co se týče humanitární pomoci, byl Český červený kříž (ČČK) první neziskovou organizací, kdo se pomoci občanům postižených povodní zabýval. Díky skvělé kooperaci se pomoc od organizace dostala mnohem rychleji než od samotných krizových štábů.

Českému červenému kříži přispěly na humanitární pomoc ze svých sbírek také zahraniční státy, konkrétně Německo, Holandsko a Island. Z nasbíraných prostředků byla poskytnuta pomoc především občanům postižených oblastí správního obvodu Otrokovic. Také bylo přispěno na provoz humanitárního střediska, vitamíny pro obyvatele postižených povodněmi a také na techniku záchranářům, jež působili v těchto oblastech. Pomoc občanům v těchto lokalitách ze strany ČČK ve Zlíně trval až do následujícího roku. (ČČK Zlín, 2008)

Obrázek 5: Obchodní dům při povodních roku 1997 (zdroj Otrokovice)

Obrázek 6: Obchodní dům v současnosti

Obrázek 7: Pomník T. Bati při povodních v roce 1997 (zdroj Otrokovice)

Obrázek 8: Pomník T. Bati v současnosti

Obrázek 9: Společenský dům při povodních v roce 1997 (zdroj Otrokovice)

Obrázek 10: Společenský dům v současnosti

Obrázek 11: Ulice tř. Spojenců v Otrokovících při povodních v roce 1997 (zdroj Otrokovice)

Obrázek 12: Ulice tř. Spojenců v Otrokovících v současnosti

9.3 Povodně roku 2006

Situace započala dne 28. března roku 2006, kdy došlo řídicí skupinou Krajské povodňové komise Zlínského kraje k vyhlášení stavu pohotovosti pro řeku Moravu na území Zlínského kraje. Následujícího dne byl vyhlášen III. stupeň povodňové aktivity pro povodí této řeky ve Zlínském kraji. Nejhorší situace ve Zlínském kraji byla ve správním obvodu Uherské Hradiště, kde byl na základě neustále stoupající hladiny vyhlášen pro tuto část nouzový stav. Hladina Moravy začala samovolně klesat 5. dubna a následující den došlo ke zrušení nouzového stavu v oblasti Uherského Hradiště. Samotné Otrokovice nebyly stoupající hladinou nějak zvláště zasaženy, nýbrž v sousední obci Tlumačov, jež se nachází ve správním obvodu Otrokovic, došlo k zatopení několika domácností. Také ve městě Napajedla, jež blízce sousedí s Otrokovici a rovněž spadají pod jejich správní obvod, došlo k vysokým škodám na majetku. Konkrétně v areálu průmyslového podniku Fatra, a.s., kde došlo k zatopení výrobních hal byla odhadnuta škoda až ke 100 milionů korun. Nikdo však během těchto událostí neutrpěl na životě. (Okno do kraje, 2006)

9.4 Povodně roku 2010

16. května roku 2010 započalo v Otrokovici stoupaní hladiny řek vlivem vydatných srážek a zvýšené hladiny spodních vod. Z důvodu neustálého zvyšování hladiny byl o dva dny později, tedy 18. května vyhlášen pro správní obvod Otrokovic a také několik dalších obvodů ve Zlínském kraji stav nebezpečí, který trval až do konce tohoto měsíce. Během tohoto měsíce nedošlo ke ztrátám na životech. Na povodí Moravy, byla škoda vyčíslena až na 220 milionů korun.

Na začátku června ovšem došlo k dalšímu vyhlášení nouzového stavu z důvodu návratu povodně, tentokrát však na celé území Zlínského kraje. Doba vyhlášení stavu započala 2. června a jeho platnost trvala až do 13. června. Tentokrát však došlo ke ztrátě na životě. Během této povodně muselo dojít také k evakuaci několika domácností a na záchranných a likvidačních pracích se na území kraje celkem podílelo 234 jednotek sborů dobrovolných hasičů a hasičského záchranného sboru.

Je nutno podotknout, že veškeré škody na zdraví i na majetku mohly dosáhnout mnohonásobně vyšších čísel, nebýt zlepšení činnosti hlásné a předpovědní služby, oproti povodním v létě roku 1997. Lépe pracovaly také povodňové komise ORP nejen v Otrokovici, ale také v dalších městech kraje. (Okno do kraje, 2010)

10 SÍLY A PROSTŘEDKY ORP OTROKOVICE KE ZVLÁDÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Za účelem zvládnání mimořádných událostí, využívá ORP Otrokovice následujících sil a prostředků.

10.1 Zdravotnické zařízení a výjezdové stanoviště ZZS ZK

Za účelem poskytnutí zdravotní péče svým občanům započalo město v 70. – 80. letech s výstavbou své nové moderní polikliniky v samotném centru, jež byla dokončena v 90. letech.

Toto zdravotní zařízení pojímá celou řadu zaměření. Nachází se zde například praktičtí lékaři pro děti, dorost i dospělé, dětská psychiatrie, klinická psychologie a psychoterapie, gynekologie, chirurgie, interna a kardiologie, dále také urologie, oční lékaři, zubaři a spousta dalších. Také se zde nachází lékárna a několik komerčních prostor.

Jedním z nejdůležitějších oddělení, které v budově sídlí, je především výjezdové stanoviště Zdravotnické záchranné služby Zlínského kraje.

Obrázek 13: Poliklinika Otrokovice (poliklinika-otrokovice.cz)

10.2 Obvodní oddělení policie ČR v Otrokovicích

Jelikož jsou Otrokovice co do počtu obyvatel jedno z největších měst Zlínského kraje, je zde více než zapotřebí příslušných sborů, jež by dbaly na veřejnou bezpečnost a pořádek.

Z toho důvodu se v samotném centru města nachází obvodní oddělení Policie České republiky (dále také jako PČR), jež spadá pod Krajské ředitelství policie Zlínského kraje. Územní působnost tohoto oddělení se však nevztahuje pouze na Otrokovice, ale také na okruh sousedních obcí Bělov, Tlumačov, Hostišová, Mysločovice a Sazovice.

10.3 Městská policie Otrokovice

Dalším ozbrojeným bezpečnostním sborem s úkolem dohlížení na dodržování veřejného pořádku je Městská policie Otrokovice. Jedná se o orgán města. Řídí ji tedy starosta obce Bc. Hana Večerková, DiS.

Městská policie zde byla zřízena obecně závaznou vyhláškou roku 1991. V této době nebyly pevně stanoveny harmonogramy pro zaměstnance a tak se její příslušníci objevili ve městě jen občasně v rámci náhlých potřeb města. O několik let později, v létě roku 1997, kdy již byly výrazně navýšeny početní stavy příslušníků a došlo také ke zlepšení vybavení Městské policie Otrokovice, vykonávali důležitou úlohu při zajišťování evakuaci osob, rozdělování humanitární pomoci, dále také napomáhali střežit sklady humanitární pomoci a střežili budovy, domy a prostory v opuštěné záplavové oblasti.

Později do roku 2013 došlo k výraznému nabití prostředků pro činnost této obecní policie. Byl například zřízen kamerový systém, který pokrývá nejfrekventovanější části města, dále byl vybudován integrovaný varovný a výstražný systém, který vznikl za spolupráci s odborem krizového řízení nebo také kalibrovaný hlukoměr, který má napomoci ve správním řízení při rušení nočního klidu. (Otrokovice.cz)

Obrázek 14: Logo Městské policie Otrokovice (Otrokovice.cz)

10.4 HZS ZK a Dobrovolní hasiči Otrokovice

Další jednotka integrovaného záchranného systému, která rovněž sídlí v Otrokovicích, je Hasičský záchranný sbor Otrokovice. Požární stanice, označována jako P1 se nachází ihned naproti již zmíněné poliklinice, opět v centru města.

Obrázek 15: Požární stanice Otrokovice (HZS, 2021)

Město založilo 20. Června roku 1890 jednotku sboru dobrovolných hasičů, kdy se v tento den konala první valná hromada, na níž bylo přítomno celkem 39 členů.

Jedno z nejkrušnějších období zažil sbor ke konci druhé světové války, kdy Rudá armáda vítězně postupovala územím Československé republiky, což mělo však za následek častou náletovou činnost. Po celé tohle období museli být sbory dobrovolných hasičů v neustálé pohotovosti. Otrokovice nebyly přímému bombardování vystaveny, avšak 30. září roku

1944 bylo svrženo celkem 12 bomb v jejich nedaleké blízkosti. To však naštěstí nezpůsobilo městu nějak zvláště závažné škody.

Krušné období SDH Otrokovice zažily také v létě roku 1997, kdy došlo v Otrokovicích k záplavám, přičemž došlo k zatopení jejich požární stanice, společně s několika hasičskými vozy. Sbor byl nucen se přesunout do méně postižené oblasti Otrokovic, a to do Kvítkovic. O pár let později, v letech 2001 až 2002 se jednotka podílela na výstavbě protipovodňových hrází, kdy v průběhu těchto let několikrát hrozilo vlivem přívalových dešťů vylití místních řek. (hasici otrokovice, 2012)

Obrázek 16: Logo SDH Otrokovice (Facebook.com/SDH Otrokovice)

11 POVODŇOVÝ PLÁN MĚSTA OTROKOVICE

Povodňový plán je dokument, který obsahuje způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací; dále způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území. Povodňový plán stanoví směrné limity stupňů povodňové aktivity. (Otrokovice, 2018)

Při povodních v roce 1997 došlo ke spoustě selhání ze strany státních orgánů, institucí i soukromých organizací. V samotný den vzniku této mimořádné události došlo mimo jiné také k selhání ze strany varování a vyrozumění obyvatelstva, kdy občané nebyli včas informováni o situaci a nebyli tak na ni řádně připraveni. Nebyly také vypracovány protipovodňové plány, které by napomohly v informovanosti o hrozícím nebezpečí, ale stanovily také postupy pro zvládnutí takové situace. Na základě tohoto incidentu došlo k téměř okamžitému jednání ze strany města, kdy se začalo se zpracováním povodňového plánu.

Aktuálně platných povodňových plánů pro toto území je hned několik. Jeden z povodňových plánů je zpracován krajským městem Zlín, který je zároveň sousedním městem. Jedná se o povodňový plán Zlínského kraje, který kromě dvanácti dalších měst, včetně samotného Zlína pojímá také Otrokovice.

Městem Otrokovice jsou zpracovány celkem dva povodňové plány. První je zpracován pro samotné město a druhý pro jeho správní obvod.

11.1 Protipovodňový plán města Otrokovice

Jedná se o digitální povodňový plán, jež je v souladu s celostátním povodňovým informačním systémem (POVIS).

Je členěn celkem do devíti částí:

- úvodní strana,
- titulní list,
- úvodní část,
- věcná část,

- organizační část,
- grafická část,
- přílohy,
- kontakty a
- Ostatní.

Úvodní strana nabízí informace o srážkoměrech, u kterých lze dále zjistit podrobné informace o jejich lokalitě a aktuálním stavu. Totéž lze zjistit také o hlásných profilech. Kromě dalších informací nám tahle strana nabízí jmenovitý seznam povodňové komise, společně s kontaktem na každého z členů a aktuální informace o počasí. Nejdůležitější zde však jsou informace pro občany při povodni, která popisuje činnosti a povinnosti občanů při vyhlášení každého ze stupňů nebezpečí.

Titulní list slouží převážně pro obecné informování podrobností ohledně tohoto plánu a data jeho aktualizování.

Úvodní část je pojmovou částí, která popisuje a obecně informuje o povodňovém plánu.

Věcná část obsahuje stručný popis toků na území Otrokovic, rovněž obsahuje výčet důležitých pojmů v oblasti povodní, jako např. záplavové území, ohrožené objekty, preventivní opatření před povodněmi, opatření při nebezpečí povodně, opatření po povodni, stupně povodňové aktivity atd.

Jednou z nejdůležitějších částí tohoto povodňového plánu je také **Organizační část**, jejíž podstatná část již byla uvedena v části úvodní. Informuje o povodňové komisi ORP Otrokovic a popisuje činnost jejich členů při i mimo ohrožení povodně, dále také při každém z jednotlivých stupňů povodňových aktivit. Dále také pojednává o IZS a uvádí základní linky tísňového volání (rovněž v části **kontaktů**). Mimo jiné také popisuje evakuaci osob a její náležitosti.

Další částí je **část grafická**, která vyobrazuje mapu Otrokovic, na níž je znázorněno území tohoto města. Tato část povodňového plánu dává na výběr vyobrazení např. přesné polohy hlásných profilů a jejich kategorií, srážkoměrných stanic, ohrožených objektů, vodních nádrží a říčních sítí, záplavových území atd. Každá z těchto náležitostí má svou bodovou podobu.

Část **příloh** a **ostatních** obsahuje převážně výčet již zmíněných informací, které byly v předchozích částech uvedeny (seznam hlásných profilů, srážkoměrných stanic, evakuačních míst, předpisů, obcí nacházejících se ve správním obvodu Otrokovic, atd.)

12 POSOUZENÍ NEBEZPEČÍ POMOCÍ METOD ANALÝZY RIZIK

Posouzení možných druhů nebezpečí, jež by mohly vzniknout v Otrokovicích, či v jejich správním obvodu bylo vypracováno nejdříve pomocí strategické metody, zvané jako „checklist analysis“, kdy proběhlo zvláště posouzení možnost výskytu naturogenních nebezpečí, tedy nebezpečí způsobených přírodními vlivy a naopak antropogenních nebezpečích, což se jedná o nebezpečí způsobené činností člověka.

Tabulka 1: Typy naturogenních nebezpečí

Typy možných zdrojů naturogenních nebezpečí			
		Ano	Ne
1.	Povodně, záplavy a přivalové deště	X	
2.	Požáry	X	
3.	Silné působení větru, bouřky	X	
4.	Námrazy, náledí	X	
5.	Sněhové kalamity	X	
6.	Sesuvy půdy		X
7.	Zemětřesení		X
8.	Vulkanická činnost		X
9.	Znečištění životního prostředí	X	
10.	Virové onemocnění, epidemie apod.	X	

Při posouzení možnosti vzniku naturogenních nebezpečí došlo k vyřazení některých z rizik, jež nehrozí pro oblast polohy zkoumaného města.

Tabulka 2: Typy antropogenních nebezpečí

Typy možných zdrojů antropogenních nebezpečí			
		Ano	Ne
1.	Požáry	X	
2.	Silniční havárie	X	
3.	Železniční havárie	X	
4.	Průmyslové havárie	X	
5.	Letecká havárie	X	
6.	Jaderná havárie		X
7.	Havárie na vodních tocích, jezích	X	
8.	Únik čpavku, chlóru	X	
9.	Únik látek do vodních toků	X	
10.	Narušení zákonnosti velkého rozsahu (terorismus)	X	

Dále došlo k selekci mezi možným ohrožením antropogenních druhů nebezpečí. Zde došlo k vyřazení druhů nebezpečí, o kterých nejsou dohátelné záznamy o tom, že by se někdy na tomto území udály.

Další analýza, pomocí metody checklistu, zkoumá připravenost ORP Otrokovice na mimořádné události.

Tabulka 7: Otázky připravenosti ORP Otrokovice na MU

Připravenost ORP Otrokovice na MU			
	Má obec ... ?	Ano	Ne
1.	krizový štáb	X	
2.	povodňovou komisi	X	
3.	jednotku sboru dobrovolných hasičů	X	
4.	povodňový plán	X	
5.	prostředky pro varování a vyrozumění obyvatelstva	X	
6.	evakuační plán	X	
7.	stanovena evakuační místa	X	
8.	prostředky pro přednostní evakuaci zdravotně a psychicky nemocných	X	
9.	přehled o typech informovanosti obyvatel ohledně MU		X
10.	v rámci svého území jednotky IZS	X	

Po vyhodnocení možných hrožících nebezpečí v rámci ORP Otrokovice pomocí checklistů, došlo k navázání na tuhle metodu další metodou z analýzy rizik, tentokrát zvanou jako „matice rizik“ nebo „risk matrix“. Jedná se o metodu, při níž je třeba stanovit škálu pravděpodobnosti výskytu událostí na zkoumaný objekt a následně určit míru závažnosti jeho možného dopadu. Obě tyto stupnice je třeba označit (odlišnou hodnotou) a následně je správně vložit do samotné matice rizik. Výsledkem je hodnota, která ukazuje vztah pravděpodobnosti vzniku určité události, zohledněná mírou její závažnosti.

Tabulka 3: Pravděpodobnost vzniku vybraných nebezpečí

Označení	Pravděpodobnost	Jednou za...
I.	Nepravděpodobný výskyt	50 let
II.	Velmi slabý výskyt	20 let
III.	Občasný výskyt	5 let
IV.	Pravděpodobný výskyt	1 rok
V.	Častý výskyt	1 měsíc

Prvním krokem tedy došlo k určení škály pravděpodobnosti vzniku typů nebezpečí, vyhodnocených již v předchozích checklistech.

Tabulka 4: Míra závažnosti vybraných nebezpečí

Označení	Závažnost		
A	Velmi malá	méně velké škody na majetku, krátkodobé pozastavení běžného provozu	situace nevyžaduje žádné zvláštní opatření
B	Střední	škody na majetku většího rozsahu požár delší pozastavení běžného provozu menší škody na zdraví obyvatel výpadek energie	potřeba vzniku určitých opatření
C	Velká	škody na majetku velkého rozsahu škody na zdraví a životech	nutno provést rychlá opatření ke snížení rizika

		obyvatelstva dlouhodobé pozastavení běžného provozu výbuch	
D	Extrémní	škody na majetku extrémního rizsahu hromadné škody na zdraví a životech obyvatel zničení objektů, staveb, lokalit zničení obce, nemožnost přebývání v obci	okamžité zastavení činnosti, naléhavá potřeba snížení rizika

Následně byla stanovena míra závažnosti, která popisuje také příkladné následky působení těchto nebezpečí.

Tabulka 5: Matice rizik pro posouzení závažnosti vybraných nebezpečí

		Stupeň závažnosti			
		A	B	C	D
Četnost výskytu	I.	1	3	6	10
	II.	2	5	9	14
	III.	4	8	13	17
	IV.	7	12	16	19
	V.	11	15	18	20

Nízké riziko	Střední riziko	Velké riziko
--------------	----------------	--------------

Poté došlo k určení číselné stupnice od 1 do 20 (1 je nejnižší, 20 nejvyšší), kombinací od nejmenšího po největší stupeň závažnosti (v řadě), společně se škálou pravděpodobnosti výskytu, seřazenou rovněž od nejmenšího po největší (ve sloupci). Stupnice označuje výslednou hodnotu každé ze zkoumaných typů nebezpečí.

Tabulka 3: Vyhodnocení stupně závažnosti vybraných nebezpečí

	Typ nebezpečí	Stupeň rizika
Naturogenní	Povodně, záplavy a přívalové deště	17
	Požáry	4
	Silné působení větru, bouřky	11
	Námrazy, náledí	7
	Sněhové kalamity	4
	Znečištění životního prostředí	8
	Virové onemocnění obyvatel apod.	14
Antropogenní	Požáry	15
	Silniční havárie	15
	Železniční havárie	8
	Průmyslové havárie	13
	Letecká havárie	6
	Havárie na vodních tocích, jezích	9
	Únik čpavku, chlóru	9
	Únik látek do vodních toků	8
	Terorismus	10

Výstupem těchto činností je seznam možných zjištěných druhů hrozeb, kde u každé z nich vyšlo číslo, jež označuje jejich stupeň závažnosti.

Nejvyšším vyhodnoceným typem nebezpečí na území ORP Otrokovice jsou tedy povodně, které jsou také zapsány v historii jako největší mimořádná událost na tomto zkoumaném území. Za zmínku také jistě stojí nebezpečí ohrožení virovými onemocněními obyvatel, epidemie atd., které v současnosti s výskytem koronavirové epidemie extrémně mění situaci nejen ze strany ekonomie, ale také v mnoha dalších aspektech, nejen na území Otrokovice, ale také po celém světě. Stejné hodnocení dostalo také nebezpečí průmyslové.

V další části dojde k posouzení připravenosti obce na vybrané nebezpečí, jež vyšly na horní příčce stupně závažnosti.

12.1 Riziko povodní

Otrokovice jsou městem, jehož velká část je postavena na bývalých bažinách a rašeliništích. Převážně v části Bařov má velice nízko postavenou spodní vodu. Riziko ohrožení vodními toky je zde tedy poměrně vysoké, jak již sama historie ukázala. Veškeré toky jsou zde ve správě Povodí Moravy, s. p.

Seznam vodních toků na území ORP Otrokovice:

1. Morava – jedná se o vůbec největší tok, který územím města protéká. Koryto toku je v celém úseku upraveno a jeho tok je ve vzduší jezů (jez Spytihněv a jez Bělov), z čehož plyne závislost toku Moravy na obou z těchto jezů. Ve 164,925 km Moravy do ní ústí řeka Dřevnice a v 166,646 km vodní tok Mojena.
2. Dřevnice – je druhým největším tokem na území města. Na rozdíl od Moravy, která protéká okrajem města, protéká Dřevnice jeho středem. V celém úseku je tedy upravená a je zde vybudována protipovodňová ochrana, která je tvořena zdmi a ochrannými hrázemi.
3. Habrůvka – pramení nad městem, v lokalitě Dvůr Pešov. Jedná se o vodní tok, který rovněž protéká zastavěnými částmi Otrokovice kolem průmyslového areálu (také pod železniční tratí, dálnicí D55 u Otrokovice a také pod hlavní cestou, která vede do středu města).
4. Mojena a Buňovský potok – jedná se však o nízké toky, které téměř nevedou zastavěnou částí a nehrozí od nich téměř žádné nebezpečí. (Povodňový plán Otrokovice, 2018)

Záplavová území

Jedná se o administrativně určená území, která jsou určena při výskytu přirozené povodně k zaplavení vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku příslušný vodoprávní úřad. Tento úřad může uložit správci toku povinnost zpracovat a předložit takový návrh v souladu s plány hlavních povodí a s plány oblastí povodí.

Přehled vyhlášených záplavových území		
název vodního toku	dotčené obce správního obvodu OPR Otrokovice	úsek vodního toku [ř.km]
Morava	Bělov, Napajedla, Otrokovice, Spytihněv, Tlumačov, Žlutava	131,643 - 196,200 (64,6)
Morava	Bělov, Napajedla, Otrokovice, Spytihněv, Tlumačov, Žlutava	132,500 - 187,410 (54,9)
Morava	Bělov, Napajedla, Otrokovice, Spytihněv, Žlutava	132,500 - 178,530 (46)
Dřevnice	Otrokovice	0,000 - 29,167 (29,2)

Graf 1: Přehled záplavových území v rámci správního obvodu ORP Otrokovice

Hlásné profily

Na vodních tocích Moravě a Dřevnici dochází k povodni především v období února až dubnu, nebo také v případě dlouhodobých srážek. V rámci prevence připravenosti obce na povodně jsou sbírány data z hlásných profilů, jež se na těchto vodních tocích nachází. Hlásné profily se dělí do kategorií dle stupnice A, B, C. Ve správním obvodu ORP Otrokovice se nachází pouze hlásné profily s kategorií A, což jsou profily profesionálně řízené Českým hydrometeorologickým ústavem a kategorie C, které jsou řízeny samotnou obcí.

Přehled hlásných profilů v rámci správního obvodu ORP Otrokovice				
Název vodního toku	Úsek [ř.km]	Kategorie	Název lokality	Obec
Dřevnice	2,96	C	Otrokovice - lávka	Otrokovice
Morava	178,7	C	Otrokovice - lávka	Otrokovice
Morava	157,06	A	Spytihněv	Spytihněv

Graf 2: Přehled hlásných profilů na území správního obvodu ORP Otrokovice

Preventivní opatření před povodněmi

Povodňový plán města Otrokovice slouží jako podklad pro činnost povodňové komise při nebezpečí vzniku povodně a během povodňové situace. Za jeho zpracování zodpovídají povodňové orgány, které ho předkládají k odbornému posouzení příslušnému správci povodí. Dojde-li k potvrzení tohoto plánu příslušným nadřízeným povodňovým orgánem, dojde k jeho přijetí. K aktualizaci tohoto plánu dochází minimálně jednou ročně.

Provádění preventivních prohlídek je další činností v rámci připravenosti obce na povodně a jsou prováděny povodňovými orgány. Tyto prohlídky se provádí minimálně jednou ročně a její smysl spočívá v zjištění, zda na vodních tocích, vodních dílech, v záplavových územích nejsou žádné závady, které by mohly vést ke zvýšení nebezpečí povodní nebo jejich následků.

Opatření při nebezpečí povodní

Při vzniku nebezpečí povodní, obdrží povodňový orgán výstrahu za pomoci SMS zprávy ČHMÚ. Touto zprávou dojde k informování o prvním stupni povodňové aktivity.

Hlásná povodňová služba slouží k zabezpečování informací povodňovým orgánům pro varování obyvatelstva v místě očekávané povodně a v místech ležících na vodním toku. Informuje povodňové orgány a účastníky ochrany před povodněmi o vývoji povodňové situace a předává zprávy a hlášení potřebná k jejímu vyhodnocování a k řízení opatření na

ochranu před povodněmi. Hlásnou povodňovou službu zabezpečují povodňové orgány obcí a ORP. Podílejí se na ní také účastníci ochrany před povodněmi.

Varování a vyrozumění obyvatelstva je v ORP Otrokovicích zajištěno pomocí:

- megafonů a tlampačů na vozidlech MP,
- regionálních rozhlasových stanic – Rádio Zlín, Radio ČAS, AZ – RADIO,
- Městské televize Otrokovice,
- krizových SMS zpráv a IVVS (výstražný a varovací systém).

K vyrozumění obyvatel v ohrožených oblastech je možno využít také hlásné a hlídkové služby, kterou tvoří členové jednotky SDH.

Evakuace obyvatelstva

Součástí povodňového plánu Otrokovice je evakuační plán, který mimo jiné také stanovuje evakuační místa v oblasti.

Tabulka 4: Přehled evakuačních míst v Otrokovicích

Přehled evakuačních míst v Otrokovicích		
Místo	Adresa	Tel. Kontakt
Základní škola Trávníky Otrokovice	Hlavní 1160 76502 Otrokovice	576771601
Základní škola T.G. Masaryka	J. Žižky 1355 76502 Otrokovice	576771650

Povodňová komise

Povodňová komise města Otrokovice se skládá z předsedy povodňové komise, kým je starostka města Bc. Večerková Hana, DiS. Dále je to místopředseda povodňové komise a zároveň také místostarosta, Ing. Wilczynski Ondřej, PhD. Dále jsou to 4 vedoucí směn, 2 tajemníci, z nichž jeden je rovněž jeden z vedoucích směn, 5 vedoucích pracovní skupiny, 2 kontaktních osob HZS a jedna kontaktní osoba PČR a dalších 13 členů pracovní skupiny. (Povodňový plán Otrokovice, 2018)

Vyhodnocení, návrh na zlepšení

Co se týče problematiky nebezpečí vzniku povodní, jsou na tento typ nebezpečí Otrokovice pečlivě připraveny. Pravděpodobně z důvodu toho, že v minulosti utrpělo město i jeho velká část správního obvodu značné škody. Není náhodou, že se zde první povodňový plán začal zpracovávat právě roku 1997, kdy se městem prohnaly ničivé povodně. Toto plánování se ukázalo jako velice užitečné v pozdějších letech, kdy nebyl povodňového plánu, následky působení povodní mohly dopadnout jistě mnohem hůře.

Samotný povodňový plán je velice pečlivě zpracován a bylo by obtížné v něm najít větší nedostatky už jen ze skutečnosti, že je minimálně každý rok aktualizován. Veškeré náležitosti, jež souvisí s povodňovým plánem jsou velice dobře popsány a většina z problematik také pro „lajka“ v tomto oboru srozumitelně definovány.

Za nedostatek v téhle záležitosti si troufám označit otázku informovanosti obyvatelstva. Existuje totiž velké procento obyvatel Otrokovic, kteří o existenci povodňového plánu buď vůbec neví, nebo nemají zdání, jak v něm hledat informace. Totéž platí také v případě systému varování a vyrozumění, kdy podstatná část obyvatel nezná tón všeobecné výstrahy. Podobně je to také v systému vyrozumění, kde by pravděpodobně spousta obyvatel pro získání informací o události využili jednu z tísňových linek.

Navrhoval bych tedy úpravu úvodní strany povodňového plánu, která by nabízela mimo jiné také seznam nejčastějších hledání, což by mělo za výsledek lepší orientaci v hledání informací. Rovněž by nebylo na škodu zvýšit povědomí o tomhle plánu a o systému varování a vyrozumění, např. prostřednictvím článku v Otrokovických novinách, létáků do schránek či pomocí viditelného odkazu na oficiálních internetových stránkách města.

12.2 Požární ochrana v Otrokovicích

Zastupitelstvo města Otrokovice vydalo roku 2012 na základě § 29 odst. 1 písm. o) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a podle

ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů obecně závaznou vyhláškou města, vyhláškou č.1/2012. Tato vyhláška upravuje organizace a zásady zabezpečení požární ochrany ve městě Otrokovice.

Osoby zabezpečující požární ochranu ve městě

- Vedoucí organizačního útvaru Městského úřadu Otrokovice,
- další zaměstnanci města zařazení do Městského úřadu Otrokovice,
- velitelé a členové jednotek SDH Otrokovice.

Nepřetržité zabezpečení PO

Ve městě jsou zřízeny jednotky požární ochrany, které nepřetržitě zabezpečují požární ochranu. Výpis těchto jednotek je k nalezení v tabulce číslo 4.

Tabulka 5: Jednotky zabezpečující PO v ORP Otrokovicích

Jednotky nepřetržité kontroly PO
HZS Zlínského kraje, požární stanice Otrokovice
Jednotka SDH Otrokovice
Jednotka SDH Kvítkovice
Jednotka hasičského záchranného sboru podniku (Continental Barum Otrokovice)

Jednotka sboru dobrovolných hasičů ORP Otrokovice

1. Jednotka SDH Otrokovice je jednotka s územní působností dle kategorie JPO III/1. Sídli na adrese: Příčná 1614, Otrokovice a má celkem 12 členů. Co se týče automobilů, vlastní jednotka dopravní automobil DA Land Rover Defender, speciální požární vozidlo T 815 CAS 20, speciální cisternový automobil T 815 CAS 32.
2. Jednotka SDH Kvítkovice je jednotka s místní působností kategorie JPO V, která sídlí na adrese: Bartošova 104, Otrokovice a má celkem 9 členů. Vlastní dopravní

automobil DA Renault Master a požární cisternovou automobilovou stříkačka LIAZ 101 CAS 25.

Zdroje vody pro hašení požárů

Na území města je několik zdrojů vody, určených jako zdroj vody pro hašení požárů. Tyto zdroje jsou přírodního (přirozeného), ale i umělého typu.

Tabulka 6: Zdroje vody pro hašení požáru

Zdroje vody	
Typ zdroje	Název zdroje
Přírodní (přirozené)	řeka Morava
	řeka Dřevnice
	vodní nádrž Štěrkovice
Umělé	městská požární nádrž
	hydrantová síť města

Co se týče přírodních zdrojů, jsou trvale veřejně přístupné, což plyne k zajištění jejich použitelnosti. Totéž platí také v případě požární nádrže, která je mimo jiné v péči SDH Kvítkovice a její doplňování zabezpečují Technické služby Otrokovice, s.r.o.

Ohlašovny požárů

Seznam ohlašoven požáru a dalších míst, odkud lze hlásit požár je uveden v tabulce číslo 6.

Tabulka 7: Ohlašovny požáru

Ohlašovny požárů, tel. číslo	
HZS Zlínského kraje - operační a informační středisko, Zlín	112, 150
HZS Zlínského kraje - požární stanice Otrokovice	950 674 111

Městské policie Otrokovice, nám 3. května 1340, Otrokovice	156, 577 680 302
Jednotka HZS Continental, Otrokovice	577 922 182

Seznam sil a prostředků jednotek požární ochrany z požárního poplachového plánu Zlínského kraje určených pro město Otrokovice

Požární poplachový plán Zlínského kraje byl vydán nařízením Zlínského kraje č. 4/2006. Rozdělení jednotek požární ochrany pro katastrální území jednotlivých obcí do 1., 2. a 3. stupně poplachového plánu (dále jen „stupeň poplachu“) je přílohou č. 1 citovaného nařízení Zlínského kraje ve znění nařízení Zlínského kraje č. 9/2015. (Otrokovice-vyhláška, 2012)

Katastrální území - obec	Stupeň poplachu	název jednotky	kat.	název jednotky	kat.	název jednotky	kat.	název jednotky	kat.	název jednotky	kat.	název jednotky	kat.	název jednotky	kat.
Otrokovice - Otrokovice	1	Otrokovice	I	Otrokovice	III	Kvítkovice-OT	V								
	2	Zlín	I	Napajedla	III	Tiumačov	V	CONT.BARUM - OT	IV	Kvasice	III	TAJMAC-ZPS-ZL	IV	Halenkovice	V
	3	Zlín	I	Malenovice-ZL	V	Pohořelice	V	Spytihněv	V	Žlutava	V				
Otrokovice - Kvítkovice	1	Otrokovice	I	Kvítkovice-OT	V	Otrokovice	III								
	2	Zlín	I	Napajedla	III	Tiumačov	V	CONT.BARUM - OT	IV	Kvasice	III	TAJMAC-ZPS-ZL	IV	Halenkovice	V
	3	Zlín	I	Malenovice-ZL	V	Pohořelice	V	Spytihněv	V	Žlutava	V				
Otrokovice - Continental Barum s.r.o.	1	CONT.BARUM - OT	IV	Otrokovice	I	Otrokovice	III								
	2	Zlín	I	Napajedla	III	Kvítkovice-OT	V	Tiumačov	V	Kvasice	III	TAJMAC-ZPS-ZL	IV	Halenkovice	V
	3	Zlín	I	Malenovice-ZL	V	Pohořelice	V	Spytihněv	V	Žlutava	V				
Otrokovice - DEZA Organik	1	Otrokovice	I	Otrokovice	III	Kvítkovice-OT	V								
	2	Zlín	I	Napajedla	III	Tiumačov	V	CONT.BARUM - OT	IV	Kvasice	III	TAJMAC-ZPS-ZL	IV	Halenkovice	V
	3	Zlín	I	Malenovice-ZL	V	Pohořelice	V	Spytihněv	V	Žlutava	V				

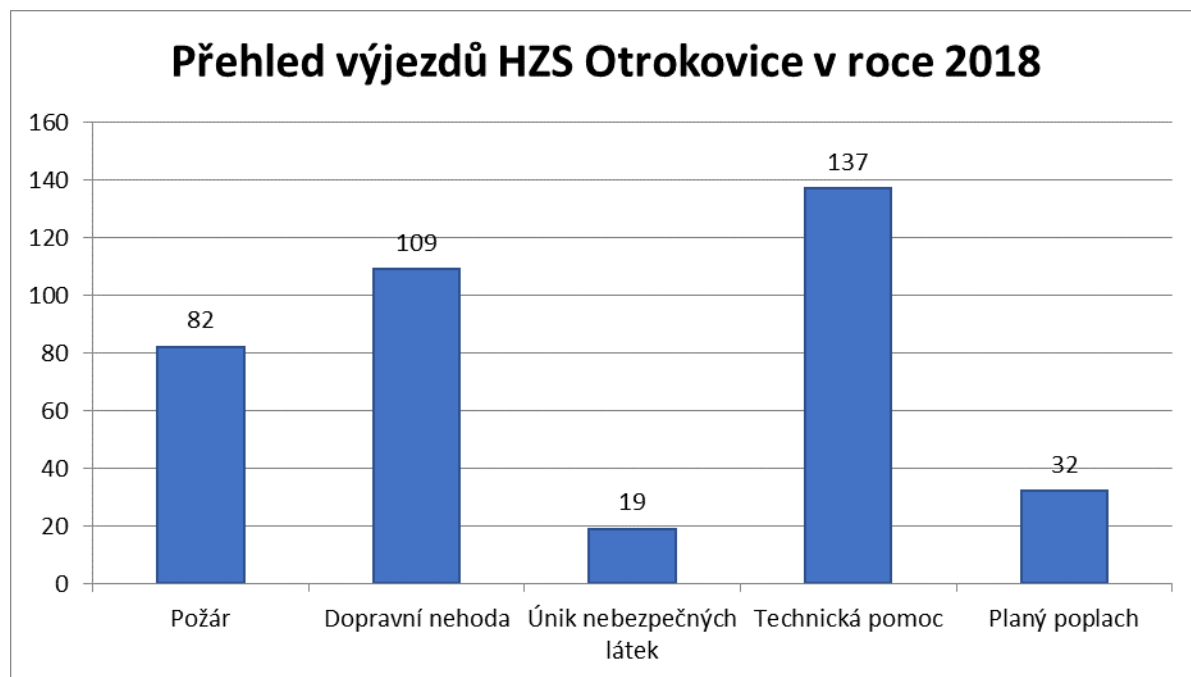
Obrázek 17: Výpis požárního poplachového plánu Zlínského kraje

Vyhodnocení, návrh na zlepšení

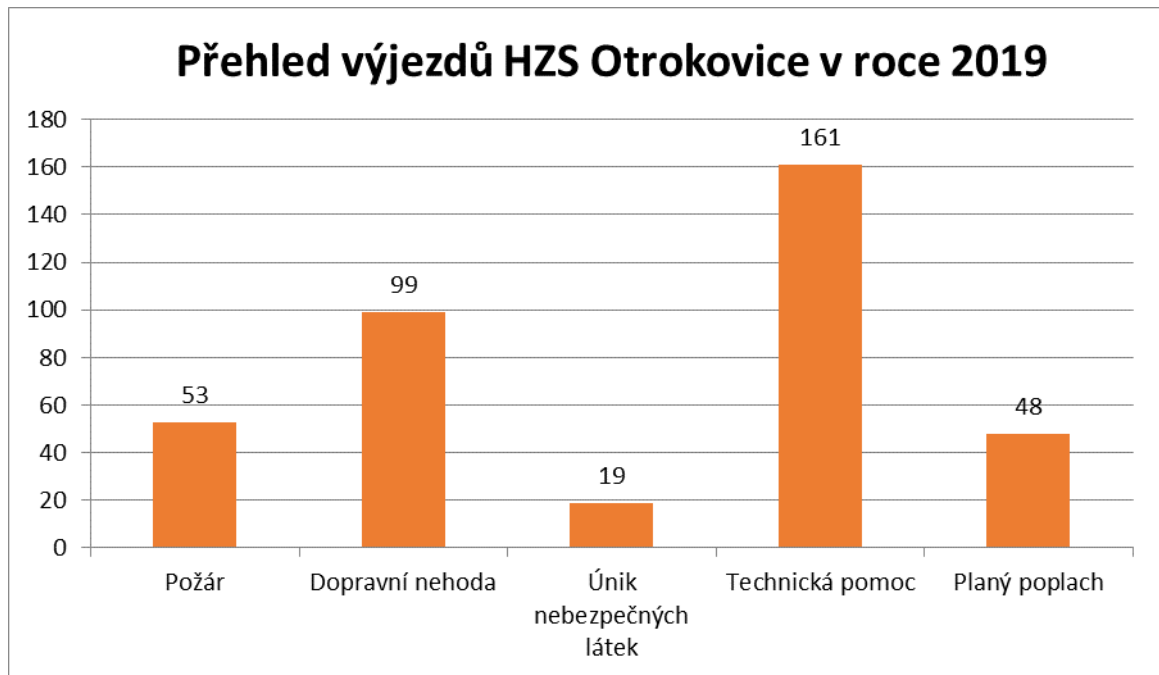
Co se týče samotné připravenosti na požáry jak antropogenního typu, tak také typu naturogenního, je obec poměrně dobře připravena. Počet jednotek, zabezpečujících požární ochranu obce je velice příznivý. Požáry antropogenního charakteru jsou v Otrokovicích, dá se říci poměrně časté. Převážně pak v průmyslových částech města, kde k požárům dochází vlivem práce s hořlavými materiály, horkého prostředí výroben či například také vlivem nedbalosti nebo závady na stroji.

Vylepšení této oblasti by mohlo spočívat ve zřízení více jednotek HZS podniků, zejména pak v průmyslovém areálu Toma, a.s., kde dochází v poslední době k nejvíce požárům, co

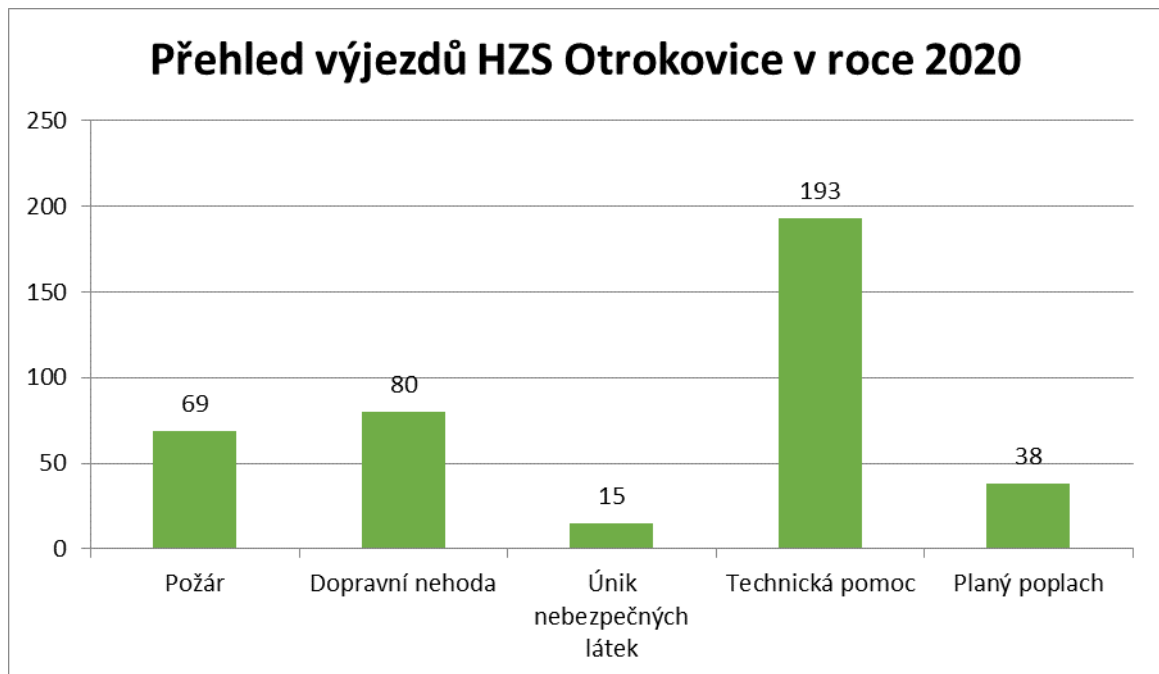
se týče průmyslu v Otrokovicích. Zřízení HZS podniku má zde pouze firma Continental Barum s.r.o., kde v minulosti při vzniku požáru došlo k jeho rychlému uhašení a došlo tak k zabránění rozšíření požáru a nárůstu větších škod na majetku.

Graf 3: Přehled výjezdů HZS Otrokovice v rámci správního obvodu ORP Otrokovic v roce 2018

Graf 4: Přehled výjezdů HZS Otrokovice v rámci správního obvodu ORP v roce 2019

Graf 5: Přehled výjezdů HZS Otrokovice v rámci správního obvodu ORP v roce 2020

12.3 Dopravní nehody

Otrokovice patří mezi velice vytížené města, co se dopravy týče. Vede tudy také dráha dopravní společnosti Zlín - Otrokovice. Během všedních dnů zde často dochází k dopravním zácpám, zejména pak na křižovatce ulic Napajedelská, Zlínská a tř. Osvobození, kde dochází také často ke kolizím vozidel. Téměř středem této křižovatky také vede železniční trať.

Přehled nejdůležitějších komunikací v rámci ORP Otrokovice:

- Dálnice D55, vedoucí kolem Kvítkovic směrem do okresu Kroměříž,
- Silnice č. 49, silnice I. třídy, vedoucí z Kvítkovic do Zlína,
- Silnice č. 55, silnice I. třídy, vedoucí z Otrokovic do Napajedel,
- Silnice č. 438, silnice II. Třídy, vedoucí z Otrokovic do Machové.

Silniční tah Kvítkovice – Zlín je znám pro svou četnost dopravních nehod, kde dochází téměř každý den ke kolizi vozidel. Je tomu tak z důvodu, že se jedná o velice vytíženou komunikaci, na které také často dochází k dopravním zácpám. Navíc je na ni veden sjezd z dálnice D55, který mnohdy situaci ještě zhoršuje.

K dopravním kolizím rovněž často dochází také na silnici č. 55, vedoucí z Otrokovic do Napajedel a na dálnici D55.

Při vzniku dopravní nehody na některé z těchto komunikací či menších komunikací III. třídy, zasahují na místě havárie převážně příslušníci PČR Zlínského kraje, obvodního oddělení PČR Otrokovice nebo obvodního oddělení Napajedla, což převážně záleží na místě kolize na vozovce. V závislosti na rozsahu nehody pak také jednotky HZS Zlínského kraje se sídlem v Otrokovicích či ve Zlíně, dále ZZS Zlínského kraje nebo ZZS Zlínského kraje z výjezdové stanice v Otrokovicích.

Vyhodnocení a návrh na zlepšení

Není tajemstvím, že hlavním zdrojem vytížených dopravních situací, mnohdy vedoucí právě k dopravním nehodám, je již zmíněná hlavní křižovatka v Otrokovicích, coby spojnice cest vedoucích z Napajedel, Zlína a Kvítkovic. Samotné město uvedlo tuhle křižovatku do své SWOT analýzy, kde ji zařadilo pod „weaknesses“, tedy do slabých stránek města.

Návrh na zlepšení situace spočívá ve vybudování kruhového objezdu, který by zapříčinil neustálý posun vozidel či zkrácení intervalu prodlevy světelných signalizačních zařízení. Rovněž zavedení nižšího stupně rychlosti v úseku silnice č. 49, kde se tuhle komunikaci napojuje do obou směrů sjezd z dálnice D55, kde dochází ke častému střetu rychle jedoucích vozidel.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zaměřuje na připravenost vybrané obce na mimořádné události. Práce se skládá celkem ze dvou základních částí, kterou je část teoretická a část praktická. Teoretická část se převážně věnuje problematice ochrany obyvatelstva, která je důkladně popsána, včetně právních předpisů s ní spojenou. Dále pak popisuje strategické dokumenty, ochranu osob před povodněmi a požární ochranu.

Část praktická se nejprve věnuje seznámení s obcí s rozšířenou působností Otrokovice a se sbory integrovaného záchranného systému, jež mají stanici na území této obce. Dále pak seznámení s působení několika povodní, které na tomto území vyskytly. Po stručném seznámení s obcí s rozšířenou působností Otrokovice se navazuje na hlavní stanovený cíl této práce, čímž bylo určit míru připravenosti této obce na mimořádné události. V rámci města byl nejdříve pomocí metody analýzy rizik, takzvaného „checklistu“ vytvořen seznam možných naturogenních a antropogenních typů nebezpečí, které ve správním obvodě obce s rozšířenou působností Otrokovice mohou vzniknout. Zjištěné nebezpečí byly následně za pomoci matice rizik posouzeny na čtyřbodové škále dle závažnosti jejich možných následků působení a následně na pětibodové škále znovu posouzeny na základě pravděpodobnosti jejich vzniku na zkoumaném území. Výsledkem této metody bylo zjištění těch nejvíce závažných nebezpečí ve vztahu intervalu možného výskytu s mírou jejich závažnosti. Výstupem tohoto šetření bylo zjištění největšího nebezpečí, čímž jsou povodně, antropogenní požáry a dopravní nehody. U každého z těchto typů nebezpečí došlo také k detailnějšímu průzkumu o připravenosti na tyto události a popsání vyhodnocení a návrhu na zlepšení připravenosti současného stavu před těmito typy nebezpečí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA ČR, 2021. *Bezpečnostní systém ČR* [online]. Praha [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/bezpecnostni-system/>
- [2] BUREŠ, Jiří, CONVERTER, 2000. *Beaufortova stupnice* [online]. [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <http://www.converter.cz/tabulky/beaufortova-stupnice.htm>
- [3] ČČK Zlín, 2008. *Povodně 1997* [online]. [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <http://www.cervenkykriz.zlin.cz/povodne.html>
- [4] ČESKÁ REPUBLIKA, 1985. Zákon č. 133/1985 Sb.: *Zákon České národní rady o požární ochraně*. In: *Sbírka zákonů*. Praha, ročník 1985, číslo 133. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- [5] ČESKÁ REPUBLIKA, 2000. Zákon č. 239/2000 Sb.: *O integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. In: *Sbírka zákonů*. Praha, ročník 2000, číslo 239. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>
- [6] ČESKÁ REPUBLIKA, 2000. Zákon č. 240/2000 Sb.: *O krizovém řízení a o změně některých zákonů*. In: *Sbírka zákonů*. Praha, ročník 2000, číslo 240. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>
- [7] ČESKÁ REPUBLIKA, 2001. Zákon č. 254/2001 Sb.: *Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)*. In: *Sbírka zákonů*. Praha, ročník 2001, číslo 254. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>
- [8] Český rozhlas Zlín, 2018. *Když přišla ničivá voda*. Zlín. [online]. Zlín [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://zlin.rozhlas.cz/kdyz-prisla-niciva-voda-povodne-v-roce-1997-braly-lidske-zivoty-bouraly-domy-i-7566694>
- [9] DATABÁZE STRATEGIÍ, 2008. *Koncepce ochrany obyvatelstva ČR do roku 2013, výhled 2020 (2008)* [online]. Praha [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mv/strategie/koncepce-ochrany-obyvatelstva-do-roku-2013-s-vyhledem-do-roku-2020>
- [10] DOLEŽEL, Martin, Jan KYSELÁK, Otakar J. MIKA a Jaromír NOVÁK, 2014. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4268-6.

- [11] GŘ HZS ČR, 2021. *Právní předpisy v oblasti ochrany obyvatelstva* [online]. Praha [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pravni-predpisy-v-oblasti-ochrany-obyvatelstva.aspx>
- [12] GUS, Martin, 2019. *Understanding of homeland security – third edition*. Dominguez Hills, California, USA: California state university. ISBN 9781544355801.
- [13] HASIČI OTROKOVICE, 2012. *Historie sboru* [online]. Otrokovice [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://sdhotrokovice.webnode.cz/o-nas/>
- [14] HAYES, Adam, 2021. *Crisis Management*. [online]. [cit. 13.05.2021]. Dostupné z: <http://www.investopedia.com/terms/c/crisis-management.asp>
- [15] Historie města Otrokovice, 2021. *Úvod* [online]. Otrokovice [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <http://historie-otrokovice.czweb.org/pamatky.php>
- [16] HORÁK, Rudolf, Lenka DANIELOVÁ, Ludvík JURÍČEK a Ladislav ŠIMÁK, 2015. *Zásady ochrany společnosti*. Ostrava: Key Publishing. Monografie (Key Publishing). ISBN isbn:978-80-7418-236-5.
- [17] HYDROPROGRESS, s.r.o., 2018. *Povodňový plán města Otrokovice*, Brno [online]. [cit. 10.05.2021]. Dostupné z: http://zlinsky.dppcr.cz/web_585599/
- [18] Iowa State University, 2021. *Environmental Health and Safety* [online]. [cit. 13.05.2021]. Dostupné z: <https://www.ehs.iastate.edu/services/fire/evacuation-procedures>
- [19] iROZHLAS.cz, 2012. *Z Otrokovic se před 15 lety stalo na měsíc jezero, lidé mají z vody dodnes strach* [online]. Zlín [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/regiony/z-otrokovic-se-pred-15-lety-stalo-na-mesic-jezero-lide-maji-z-vody-dodnes-strach_201207031443_mkaspar
- [20] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, 2005. *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 9788086634708.
- [21] METODICKÝ PORTÁL RVP, 2019. *Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – silný vítr, větrné smrště* [online]. [cit. 07.05.2021]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/22187/OCHRANA-CLOVEKA-ZA-BEZNYCH-RIZIK-A-MIMORADNYCH-UDALOSTI---SILNY-VITR-VETRNE-SMRSTE.html/>
- [22] MINISTERSTVO VNITRA, GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR, 2011. *Koncepce požární prevence ČR 2012-2016* [online]. Praha, 2021 [cit. 11.05.2021].

- Dostupné z:
https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepcepo-zarni-prevence.pdf
- [23] MINISTERSTVO VNITRA, 2015. *Analýza hrozeb pro Českou republiku*. Praha. [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>
- [24] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. *Evakuace* [online]. Praha [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/evakuace.aspx>
- [25] MŠMT ČR, 2013. *Ochrana obyvatelstva* [online]. MŠMT. [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/ochrana-obyvatelstva>
- [26] Novinky.cz, 2017. *Málem jsem se utopil před domem, vzpomíná fotograf na ničivé povodně v Otrokovicích* [online]. [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/malem-jsem-se-utopil-pred-domem-vzpomina-fotograf-na-nicive-povodne-v-otrokovicich-40038973>
- [27] Okno do kraje, 2006. *Jak se povodně v kraji vyvíjeli*, Zlín [online]. [cit. 10.05.2021] Dostupné z: <http://hexxa.websystem.cz/article/2057.jak-se-povodne-v-kraji-vyvijely/>
- [28] Okno do kraje, 2010. *Magazín Zlínského kraje / ročník VI.*, Zlín [online]. [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: https://www.oknodokraje.cz/data/uploads/2017/12/07_2010.pdf
- [29] OTROKOVICE, *Město a okolí* [online]. [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: <http://otrokovice.cz/mesto-a-okoli.asp?p1=51>
- [30] Otrokovice, 2012. *Obecně závazná vyhláška města Otrokovice č. 1/2012* [online]. Otrokovice [cit. 12.05.2021]. Dostupné z: http://otrokovice.cz/assets/File.ashx?id_org=11673&id_dokumenty=15470
- [31] TIC, Turistické a informační centrum [online]. [cit. 12.05.2021]. Dostupné z: <http://tic-otrokovice.cz/o-meste/>
- [32] VIČAR, Dušan a Radim VIČAR, 2013. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7454-279-4.
- [33] VLÁDA ČR, 2013. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030* [online]. Praha [cit. 11.05.2021]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Koncepce-ochrany-obyvatelstva-2020-2030_1_.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

atd.	a tak dále
ČČK	Český červený kříž
ČHMU	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HOPKS	Hospodářské opatření pro krizové stavy
HZS	Hasičský záchranný sbor
IVVS	Informační, vyzoumivací a varovací systém
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSVV	Jednotný systém varování a vyzoumění
KI	Kritická infrastruktura
KŘ	Krizové řízení
MU	Mimořádná událost
NATO	Severoatlantická aliance
OOb	Ochrana obyvatelstva
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
PČR	Policie České republiky
PO	Požární ochrana
POVIS	Povodňový informační systém
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 2: Graficky znázorněný postup řešení úkolu	24
Obrázek 5: Satelitní pohled na Otrokovice	44
Obrázek 6: Znak města Otrokovice (Otrokovice.cz)	45
Obrázek 11: Památník povodní – Hladina 3,54 m.	47
Obrázek 12: Obchodní dům při povodních roku 1997 (zdroj Otrokovice)	48
Obrázek 13: Obchodní dům v současnosti	48
Obrázek 14: Pomník T. Bati při povodních v roce 1997 (zdroj Otrokovice)	49
Obrázek 15: Pomník T. Bati v současnosti.....	49
Obrázek 16: Společenský dům při povodních v roce 1997 (zdroj Otrokovice)	50
Obrázek 17: Společenský dům v současnosti	50
Obrázek 18: Ulice tř. Spojenců v Otrokovících při povodních v roce 1997 (zdroj Otrokovice)	51
Obrázek 19: Ulice tř. Spojenců v Otrokovících v současnosti	51
Obrázek 7: Poliklinika Otrokovice (poliklinika-otrokovice.cz)	53
Obrázek 8: Logo Městské policie Otrokovice (Otrokovice.cz)	55
Obrázek 9: Požární stanice Otrokovice (HZS, 2021).....	55
Obrázek 10: Logo SDH Otrokovice (Facebook.com/SDH Otrokovice).....	56
Obrázek 21: Výpis požárního poplachového plánu Zlínského kraje	73

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Typy naturogenních nebezpečí.....	60
Tabulka 2: Typy antropogenních nebezpečí.....	61
Tabulka 3: Vyhodnocení stupně závažnosti vybraných nebezpečí.....	65
Tabulka 4: Přehled evakuačních míst v Otrokovicích.....	69
Tabulka 5: Jednotky zabezpečující PO v ORP Otrokovicích.....	71
Tabulka 6: Zdroje vody pro hašení požáru.....	72
Tabulka 7: Ohlašovny požáru.....	72

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Přehled záplavových území v rámci správního obvodu ORP Otrokovice	67
Graf 2: Přehled hlásných profilů na území správního obvodu ORP Otrokovice.....	68
Graf 3: Přehled výjezdů HZS Otrokovice v rámci správního obvodu ORP Otrokovic v roce 2018	74
Graf 4: Přehled výjezdů HZS Otrokovice v rámci správního obvodu ORP v roce 2019.....	75
Graf 5: Přehled výjezdů HZS Otrokovice v rámci správního obvodu ORP v roce 2020.....	75

